

DRAUGAS

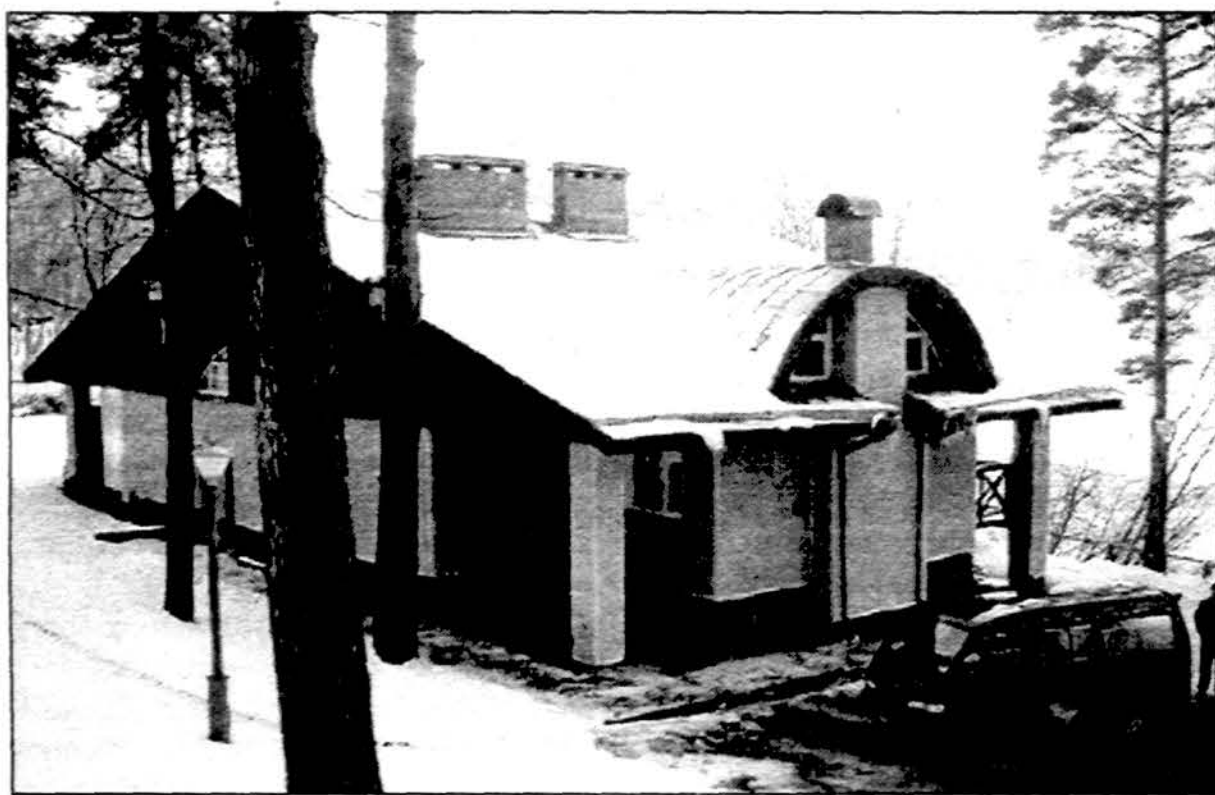
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Kaina 50 c.

PENKTADIENIS - FRIDAY, KOVO - MARCH 10, 2006

Vol. XCVII Nr. 48

„Turniškių skandale“ — nauji veikėjai



Vienas iš Vyriausybės kanceliarijai priklausančių pastatų Turniškėse.
Vyriausybės kanceliarijos nuotr.

Vilnius, kovo 9 d. (BNS) — Butą prestižiniame sostinės Turniškių mikrorajone yra išsigijęs ir Valstybės saugumo departamento (VSD) direk-

toriaus pavaduotojas Dainius Dabašinskas.

Nuo 2001 m. VSD generalinio direktoriaus pavaduotoju dirbantis

D. Dabašinskas anksčiau nuomojo butą viename iš Vyriausybės kanceliarijos valdomos Akcinės komunalinių paslaugų bendrovės turėtų namų Turniškėse.

Veliau nuomotą butą D. Dabašinskas nusipirko.

Su pačiu D. Dabašinsku susisiekti nepavyko.

Kilus vadinamajam „Turniškių skandalui“ paaiškėjo, jog butus prestižiniame sostinės Turniškių mikrorajone, kaip įtariama, galimai išskirtinėmis sąlygomis, yra išsigiję buvę prezidento Valdo Adamkaus patarėjai Edminas Bagdonas ir Rytis Muraška, taip pat buvusio prezidento Algirdo Brazausko buvęs patarėjas Vladimiras Beriozovas bei jo žentas.

Praėjusią savaitę kilo sandalas, paaiškėjus, jog Vyriausybės kanceliarijos valdoma komunalinių paslaugų bendrovė įkeitė bankui dalį valdomo turto, tarp kurio — ir prezidento rezidenciją, o už gautą pasko-

lą atnaujino butus, kurie yra įteisinami kaip komercinės paskirties objektai — viešbučiai.

Kelis tokius atnaujintus „viešbučius“ prestižiniame sostinės Turniškių rajone nusipirko ir buvęs prezidento V. Adamkaus patarėjai Edminas Bagdonas bei Rytis Muraška, kurie dėl šios kontroversijos atsistatydino šią savaitę.

Premjeras Algirdas Brazauskas teigia

Nukelta į 6 psl.

Šiame numeryje:

Sporto apžvalga.

Nutikimai Turniškėse.

Ar komunizmas miręs?

Neteiskime, bet

atsiminkime.

Piliečių bendruomenės
gyvendins Kovo 11-osios
viltis.

Sunki kasdienybės našta.

Dar apie sportą.

Lietuvių fondas ir

lietuviškoji žiniasklaida.

Atrastas naujas organas.

Ramunės Razevičienės

kūrinių paroda.

Valiutų santykis

1 USD — 2.890 LT

1 EUR — 3.452 LT

„Rubicon“ K. Masiuliui pateikė pusės milijono ieškinį

Vilnius, kovo 9 d. (BNS) — Vienas aršiausių sostinės mero Artūro Zuoko kritikų konservatorius Kęstutis Masiulis ketvirtadienį gavo dar vieną pranešimą apie tai, kad jis civiline tvarka paduodamas į teismą už šmeižtą.

Anot K. Masiulio, „Rubicon Group“ siekia prisiteisti iš jo pusę milijono litų už esą tikrovės neatitinkančius teiginius.

„Esu skundžiamas teismui už televizijoje ir radijuje pasakytus žodžius apie tai, kad su „Rubicon“ susijusios įmonės Telšiuose šaldo telšiškius. Taip pat — už teiginius dėl blogo Vilniaus šildymo“, — aiškino Vilniaus miesto tarybos narys K. Masiulis.

Konservatoriaus teigimu, jis skundžiamas teismui ir už pasakymus, esą Vilniaus miesto tarybos narių balsus reikia skaičiuoti pagal „rubikoninę įtaką“.

„Bendrovė „Rubicon“ šiuo atveju daro tą patį, ką ir meras A. Zuokas. Akivaizdu, kad tai visiškai suderinti veiksmai bandant mane išmušti iš antikorupcinės kovos. Siekiama mane išgąsdinti. Ir, kaip vakar girdėjome per televizijos laidą apie jų per juodąją buhalteriją daromą įtaką teisėjams, tai yra rimtas bandymas išgąsdinti“, — sakė K. Masiulis.

Konservatorius teigė nepasiduosiąs bauginimams, o „Rubicon“ ieškinį vadino „cinišku kerštavimu“.

Teisulio medalis — rašytoją išgelbėjusiems lietuviams

Vilnius, kovo 9 d. (BNS) — Pasaulio tautų teisulio vardas ir medalis įteiktas garsų rašytoją Iechoką Merą nuo nacių persekiojimo išgelbėjusiems lietuvių šeimai.

Būsimą rašytoją nuo pragaištingos genocido mašinos išgelbėjo Kelmėje gyvenęs Juozas Dainauskas bei jo šeima.

Pasaulio tautų teisulių vardas ir medaliai Juozui, Bronislavai ir jų sūnui Petrui Dainauskams po mirties buvo įteikti ketvirtadienį vykusios ceremonijos Šiauliuose metu.

Pasaulio tautų teisulių meda-

lais pagerbiami asmenys, per Antrąjį pasaulinį karą gelbėję persekiojamus žydus.

Kaip rašoma Izraelio ambasados Latvijoje ir Lietuvoje pranešime, vargingai gyvenę Dainauskai, rizikuodami savo šeimos likimu, Antrojo pasaulinio karo metais slapstė nacių persekiojamą I. Merą. Būsimasis rašytojas pas Dainauskus pragyveno iki 1946 metų.

Skaudžius autobiografinius karo metų vaikystės išgyvenimus I. Meras aprašė savo pirmojoje knygoje „Geltonas lopas“.

Netekome diplomato A. Simučio



Anicetas Simutis
Gedimino Svitojaus (ELTA) nuotr.

New York, kovo 9 d. (ELTA) — New York kovo 8 dieną, eidamas 98-uosius metus, mirė iškilus Lietuvos

diplomatas, pirmasis atkurtos Lietuvos valstybės ambasadorius Jungtinėse Tautose Anicetas Simutis.

1909 metų vasario 11 dieną Tirkšliuose, Mažeikių rajone, gimęs A. Simutis studijavo Vytauto Didžiojo ir Columbia universitetuose, 1931 metais įsidarbino Užsienio reikalų ministerijoje. Nuo 1936 metų dirbo Lietuvos generaliniame konsulate New York — sekretoriumi, konsuliniu ataše, vicekonsulu, generaliniu konsulu.

1991 metais ambasadorius A. Simutis buvo pirmasis Lietuvos atstovas, įteikęs skiriamuosius raštus Jungtinių Tautų generaliniam sekretoriui.

A. Simutis buvo aktyvus lietuvių išeivijos bendruomenės narys, daugelio straipsnių lietuvių spaudoje autorius,

Nukelta į 6 psl.

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 03-09-06

March 10, 2006

PERIODICALS

SPORTO



APŽVALGA

TARP MILŽINŲ

Ryšium su NBA „All Stars“ žaidynių savaitgalio ir norėdami pažymėti Lietuvos krepšininkų ir NBA lygos glaudžius ryšius, Lietuvos ambasada Amerikoje ir Lietuvos rinktinės rėmimo fondas suruošė sporto šventę prieš pirmokų/antrojų (rookie) rungtynes, vasario 17 d., Hilton Americas viešbutyje Houston, TX.

Didžiulės nuotraukos Lietuvos krepšininkų, žaidusių ar dabar žaidžiančių NBA lygoje, puošė salės juodos spalvos sienas. Ekrane virš scenos buvo rodomi Lietuvos krepšinio išpuodingiausi momentai.

Marijonas Mikutavičius iš „Va-

karas su Marijonu“ LNK televizijos laidos, šmaikščiai pravedė šventę.

Prezidentas Valdas Adamkus pasveikino šventės dalyvius per įrašytą vaizdo diską.

Šventės metu buvo pagerbtas NBA lygos vadovas David Stern ir NBA viceprezidentas Kim Bohuny. Ambasadorius Vygaudas Ušackas įteikė David Stern ordino „Už nuopelnus Lietuvai“ Komandoro kryžių, o Kim Bohuny ordino „Už nuopelnus Lietuvai“ Riterio kryžių. David Stern šiltai padėkojo už apdovanojimą ir prisiminė savo viešnagės Vilniuje ir Kaune. Dėkojo Lietuvai už net šešis NBA žaidėjus iš vos tris milijonus gyventojų turinčios šalies.

Linksmiausia šventės dalis įvyko, kai buvo parodytas videofilmas, sukurta LNK televizijos ir rinktinės rėmimo fondo. Istorijos profesorius atskleidė archeologų atrastus duomenis, kad lietuviai išrado krepšinį, o ne, kaip „klaidingai“ galvojome, kad James Naismith. Pasirodo, kad lietuviai svaidydavo patrankų sviedinius, gindamiesi nuo kryžiuočių, o kai sviediniai buvo mesti į lietuvių, sugaudavo juos krepšiuose ir taip išsivystė krepšinis. Dabar labai



Lietuvos ambasadorius JAV Vygaudas Ušackas įteikia Komandoro kryžių David Stern Houston, TX, vykusiame iškilmėse.

aišku! Gale filmo profesorius dar teigė, kad geriausi kariai ir protingiausi karvedžiai buvo apdovanoti šarviniais marškiniais. Laikydami šios tradicijos, buvęs NBA žaidėjas Šarūnas Marčiulionis ir rinktinės fondo direktorius Algimantas Pavilionas įteikė David Stern sunkius, grandininis marškinius su užrašu „Lithuania“ vienoj pusėj, o „Stern“ su numeriu „1“ kitoj pusėj.

Programa buvo pajavairinta Regimanto Šilinsko, grojusio senovės lietuvių instrumentu — skrabalais (mediniais skambalais) — labai įdomus instrumentas lyg tai būtų giminė „xylophone/marinba“, bet pastatytas stačiai, o ne horizontaliai. Žilvinas Žvagusis ir Irena Starošaitė toliau tęsė programą, pristatydami rinkinį šiems laikams pritaikytą lietuviškų dainų ir muzikos.

Tarp sporto žvaigždžių buvo matyti, 1989 m. dalyvavęs NBA triuškių konkurse, Rimas Kurtinaitis, dabartinis Lietuvos rinktinės treneris Antanas Sireika, Lietuvos rinktinės trenerio asistentas Donnie Nelson, Šarūnas Jasikevičius iš „Indiana Pacers“ (vėliau dalyvavo „rookie“ rungtynėse), ir Martynas Andriuskevičius iš Cleveland „Cavaliers“. Kiek vėliau atvyko Linas Kleiza iš Denver „Nuggets“.

Didelį išpuolį paliko, dabar jau lėtai bejudantis, NBA legenda Manute Bol, milžinų milžinas, kuris net 7 pėdų 6 inčų ūgio. 1989–1990 metais, kartu su Š. Marčiulioniu, rungtyniavo „Golden State Warriors“ klube. Pakirstas artrito, M. Bol dabar su lazdele vaikščioja ir net nebegali paspausti savo gerbėjų rankų. Dar ir dabar yra labai gerbiama asmenybė dėl jo humanitarinių darbų.

Prie šios šventės įvykdymo prisidėjo garbės konsulas William Alt-



Algis Woss (kairėje) ir Šarūnas Marčiulionis NBA „All Stars“ žaidynių savaitgalio metu Houston, TX.

man ir jo žmona Danguolė Špakevičiūtė bei daugelis vietinių lietuvių, kurie vežiojo ir globojo svečius iš Lietuvos.

Pirmą kartą buvo transliuojama ir komentuojama tiesiog iš NBA „All Stars“ rungtynių į LNK televiziją Lietuvoje. Kiekvieną naktį Tomas Langvinis, sporto žinių redaktorius ir pranešėjas, su Vytu Jukniu, filmuotoju ir fotožurnalistu, paruošė ir persiuntė ištraukas bei pranešimus Lietuvon tos dienos žinių laidoms.

Rytojaus dieną Houston Lietuvių Bendruomenė suruošė pabėdravimą St. Thomas universitete, į kurį atvyko ambasadorius V. Ušackas ir daugelis vakarykštės dienos svečių iš Lietuvos, ir iš pačios Amerikos atvykusių į savaitgalio sporto iškilmes.

Dalia Ažubalytė-Woss

Daugiau sporto žinių
skaitykite 9 psl.

RUNGSIS IR LA LIETUVIŲ KREPŠININKAI

Los Angeles sporto klubas „Banga“ šiemet pirmąsyk į metinį Lietuvos Ambasadoriaus taurės turnyrą Washington, DC, siųs lietuvių krepšinio žvaigždžių komandą. Kovo 18 d. sostinės aikštėje rungsis komanda iš Los Angeles, kurios žaidėjai buvo atrinkti sausio pradžioje vykusiame miesto lietuvių krepšinio turnyre.

„Bangai“ loš žaidėjai, turintys patirties NCAA (JAV universitetų ir kolegijų) bei profesionaliose europiečių lygose. Vėjas Anaya — 6'8",

žaidęs UCLA komandoje, taip pat profesionaliose austrų, suomių ir lietuvių komandose; Phillipas Černinas — 6'6", žaidęs Hawaii universiteto, Loyola Marymount kolegijos ir profesionaliose ispanų, italų ir meksikiečių komandose; Aras Baškauskas — 6'3", žaidęs University of California (Irvine) komandoje, tik neseniai grįžo iš serialo „Survivor“ filmavimo (dar galite jį pamatyti televizijoje).

Kiti „Bangos“ žaidėjai: Arvydas Pauliukas — 6'0", Tomas Čevykinas

— 6'2", Žydrūnas Petrauskas — 6'2", Mantas Žvinakevičius — 5'10", Žygmantas Kiznis — 6'3", Mindaugas Stončius — 6'4", Ainas Lazdauskas — 6'8" ir Artūras Lazdauskas — 6'7".

„Bangos“ treneris yra Tomas Lubinas, garsaus lietuvių krepšininko Prano Lubino sūnėnas. Tomas Lubinas jau 40 metų treniruoja krepšinio komandas ir treniravo 29 profesionalius žaidėjus, įskaitant NBA (JAV Nacionalinės lygos) žaidėjus Mark Eaton ir Swen Nater.

„LA Lietuvių Bendruomenė didžiuojasi, kad pavyko pirmąsyk šiam turnyrui suburti tokią „Bangos“ žvaigždžių komandą ir atgaivinti LA lietuvių sporto kulbą „Banga“, — kalbėjo LA LB pirm. Darius Udrys. — Mano žiniomis, tai bus pirmas kartas, kai turnyre dalyvaus komanda iš Los Angeles!“

„Bangos“ kelionei į Washington, DC, didžiausią paramą paskyrė nuolatiniai LA LB renginių mecenatai interneto aukcionų svetainė Bidz.com, vokiškas restoranas „Red Lion“ (Raudonasis liūtas) ir „Bangos“ sporto klubo išdininko Žygmanto Kiznio įmonė „United Management Group“.

Plačiau apie „Bangą“ skaitykite interneto svetainėje

lalithuanians.com
arba kreipkitės adresu
info@losangeleslb.com

Pranešimas



Los Angeles lietuvių krepšininkų komanda „Banga“ vyks į Washington, DC, žaisti Lietuvos Ambasadoriaus taurės turnyrą.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$120.00.

Foreign countries \$135.

Postmaster: Send address changes to

Draugas — 4545 W. 63rd Street,

Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$65.00

• 3 mėn. \$45.00

Kanadoje ir kitur (USD)

Metams \$135.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$60.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$70.00 • 1/2 metų \$35.00

• 3 mėn. \$35.00

Kanadoje ir kitur (USD)

Metams \$80.00 • 1/2 metų \$40.00

• 3 mėn. \$40.00

Užsakant į Lietuvą:

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00

Reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Tik šeštadienio laida oro paštu

Metams \$190.00 • 1/2 metų \$100.00

Tik šeštadienio laida reguliariu paštu

Metams \$68.00

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė

redakcija@draugas.org

Administratorius — Vytas Paškus

administracija@draugas.org

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako.

Skelbimų kainos atsiunčiamos,

gavus prašymą, ką nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra.

Nenaudotų straipsnių nesaugo.

Siunčiant prašome pasiūlyti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

AR KOMUNIZMAS YRA MIRĘS?

LIŪDA RUGIENIENĖ

Kuomet 1990 metais kovo 11-tą dieną Lietuva paskelbė nepriklausomybės atkūrimą, mes, lietuviai, šią žinią džiaugsmingai sutikome ir ilgą laiką išgyvenome tam tikrą euforiją, pasitenkinimą, kad jau viskas iš mūsų pusės atlikta ir dabar galime rūpintis savosios visuomenės poreikiais. Buvo samprotaujama, kad Lietuva jau laisva ir gali toliau pati vykdyti politinę veiklą ir rūpintis krašto saugumu. Esant įvairiose Lietuvos Bendruomenės pareigose, teko ne vieną kartą panašius pareiškimų klausyti.

Gera, kad tarp mūsų buvo sąmoningų vadovų, kurie suprato — Lietuvai norint išsaugoti savo krašto saugumą buvo itin svarbu įstoti į NATO, jog į šią sąjungą Lietuva nebūsi priimta be Jungtinių Amerikos Valstijų pritarimo, todėl Amerikos Lietuvos taryba ir JAV Lietuvos Bendruomenės vadovai įtaigojo įvairius politikus, organizavo JAV Senate ir Atstovų rūmuose Baltų komitetus, vadinamuosius „Baltic Caucus“. Tie komitetai veikė ir dabar, toliau rūpinasi Baltijos kraštų reikalais. Senato komitetui vadovauja sen. Richard Durbin (D—IL), o Atstovų rūmų komitetui atstovas John Shimkus (R—IL).

Kodėl yra svarbu ir būtina ši politinį darbą tęsti toliau? O todėl, kad komunizmas nėra miręs, kaip buvo paskelbta. Komunizmas yra gyvas ne tik Azijoje, P. Amerikoje. Mums labiausiai skaudu, kad jis dar rodo gyvybės ženklus mūsų tėvynėje. Jis, kaip tas pasakų slibinas — nukerti galvą, išauga kita.

Prieš keletą savaičių vienoje paskaitoje atstovas Mike Rogers (R—MI) teigė — Rusijos slaptasis saugumas JAV dirba aktyviau nei šaltojo karo metu. Pastarąjį balandį Vladimir Putin skelbė — didžiausia geopolitinė katastrofa yra pastarajame šimtmečiu Sovietų Sąjungos subyrėjimas. Nesistebėkime, kad bando šią klaidą taisyti.

2005 m. JAV Atstovų rūmai ir Senatas pravedė rezoliucijas pareiškiąsias, kad Baltijos kraštai: Lietuva, Latvija ir Estija buvo okupuotos ir kad Rusija turėtų šių kraštų atsiprašyti, tačiau jokių konkrečių ar pozityvių atgarsių iš Rusijos pusės nėra. Baltijos kraštuose ji tik suaktyvino savo veiklą, bandydama įtikinti visuomenę — prieš sovietų buvę geriau. Vasario 14-tą „The Wall Street Journal“ rašoma, kad Baltijos kraštuose slapta Rusijos parama teikiama nevalstybinėms organizacijoms (NCO) ir spaudai, šie skatina remti prorusiškus politikus, o prez. Putin vis daugiau ir daugiau darosi sarkastiškas, ypač buvusių SSRS kraštų atžvilgiu, kietieji Rusijos politikai dar vis nenori pripažinti imperijos subyrėjimo.

2005 m. vasarą Trakuose prof. Vytautas Landsbergis Lietuvos Bendruomenės Kraštų pirmininkų suvažiavime kalbėjo apie Rusijos interesus Baltijos kraštuose laikyti savąja teritorija. Nenuostabu, kad jie ir Lietuvos nepriklausomybę pripažįsta tik nuo 1990 m. nepriklausomybės atkūrimo ir nepaneigia Ribbentrop — Molotov pakto, nors Boris Jelcin ir buvo taip pasielgęs, bet Jelcin sprendimo nenori pri-

pazīnti Vladimir Putin.

Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto dėstytojas Antanas Pranskevičius pokalbyje su „Lietuvos rytu“ tvirtina, kad, „jeigu kalbėtume apie Lietuvą ir KGB veiklą joje, galima būtų pasakyti, kad didžiausias KGB laimėjimas per penkiolika metų buvo Vytauto Landsbergio diskreditavimas. Jis buvo vadovas, jie jo bijojo“.

Sausio 25 d. Europos Parlamentinė Asamblėja svarstė ir priėmė rezoliuciją dėl totalitarinio komunizmo režimo. Apie šią rezoliuciją Lietuvos spaudoje kažin ar buvo rašyta. Rezoliucija turėjo pasmerkti ne vien režimą, bet ir komunizmo įvykdytus nusikaltimus, tačiau, rusams įtaigojant, ji buvo gerokai sušvelninta. „Politicalaffairs“, marksinės minties elektroninė spauda, išspausdino Herwig Lerouge straipsnį, pradedamą sakiniu: „Po penkiolikos metų nuo komunizmo mirties ir palaidojimo komunizmas vėl vaidenasi kai kurių Europos politikų smegenyse“. Šiame straipsnyje gvilinama mintis, pasmerkus komunizmą, į Europą vėl sugrįš fašizmas. Aštresnis komunizmo pasmerkimas Asamblėjoje buvo sustabdytas Rusijos Dūmos atstovo, kuris teigė, kad tokia rezoliucija skatina Baltijos kraštai, esą ten ir dabar buvusieji SS turi tokias pat privilegijas, kaip kad kariavusieji „Didžiajame patriotiniame“ kare. Peršasi išvada — Rusija žaidžia dvigubą žaidimą: Vakaruose Lietuvą kaltina fašizmu, o Lietuvoje skelbia, kad lietuviai pasigenda sovietmečio. Logiška būtų atmesti abu.

Svarstant Europos Parlamentinės Asamblėjos rezoliuciją reikėtų pastebėti, kad joje pagrindiniai kalbama apie žmogaus teisių pažeidimą, o ne apie žmonių ir kultūrų sunaikinimą. Pavyzdžiui, antrame rezoliucijos paragrafe yra sakoma: „Totalitarinis komunizmo režimas, kuris pastarąjį šimtmetį valdė Centro ir R. Europą, dar vis tebevaldo keletą pasaulio kraštų, be išimties pažeidė žmogaus teises. Pažeidimai įvairūs, priklausantys nuo krašto kultūros, istorijos laikotarpio, apimantys individualias ir kolektyvines žudynes, mirtis koncentracijos stovyklose, žmonių badavimą, deportavimą, kankinimą, jų vergavimą ir t.t. Rezoliucijoje niekur neįvardinti nuo masinio teroro nukentėję kraštai, nėra griežto nusikaltimų pasmerkimo, daugiau ar mažiau yra skatinama, kad patys kraštai įvertintų savo istoriją, savo pačių praeitį, kad pasmerktų totalitarinio komunistinio režimo nusikaltimus.“

Labiausiai efektyvios rezoliucijos yra tos, kurių pozicijos nėra išreiškiamos bendrybėmis. Kuomet nėra aišku, kam rezoliucija yra taikoma, kas ir ką turi vykdyti, tai jos gali būti lengvai atmetamos. Europos kraštų išeivija turėtų rimtai dirbti ir stengtis, kad Europos Parlamentinėje Asamblėjoje būtų priimta rezoliucija, panaši į JAV Senato ir Atstovų rūmų rezoliucijas, kuriose nusakoma: „Rusijos vyriausybė turėtų aiškiai ir nedviprasmiškai pripažinti ir pasmerkti neteisėtai Sovietų Sąjungos 1940—1991 įvykdytą Baltijos valstybių Estijos, Latvijos ir Lietuvos okupaciją ir aneksiją“. Šios rezoliucijos preambuleje pažymima,

DANUTĖ BINDOKIENĖ

Nutikimai Turniškėse...

Prieš keletą metų mūsų šmaikščiažodis bendradarbis Juozas Gaila rašydavo „Apmaštumus iš Turniškų“, o skaitytojai nekantriai laukdavo naujų jo nuotykių ir pastebėjimų neseniai nepriklausomybę atkūrusioje Lietuvoje, ypač jos sostinėje. Daugelis ir dabar pasigenda tų J. Gailos turniškių apmaštumų, nors jis retkarčiais parašo apie Ellicott miestelio „naujienas“.

Pasirodo, kad Turniškėse dyvai dar nepasibaigė. Štai neseniai pasklido žinios, kad aukšto rango Prezidentūros darbuotojai už paskolą bankui buvo įkeitę net paties prezidento rezidenciją Turniškėse. Už tuos pinigus jie pastatė ir prekiovo butais, o ir patys įsigijo butus prezidento kaimynystėje, žinoma, daug mažesne nei rinkos kaina.

Ir kas gali sakyti, kad mūsų tautiečiai nėra apsukrūs? Dažnai dar vis pasigirsta rūsūs kaltinimai buvusiems nomenklatūrininkams, kurie, vos Lietuvai atkūrus nepriklausomybę, skubiai grobstė (privatizavo) „valstybės“ turtą ir tapo naujaisiais milijonieriais. Tačiau prezidento Valdo Adamkaus patarėjai, gudriai pasinaudoję savo pozicija, nėra toli gražu „iš senosios gvardijos“. Tai palyginti jauni vyrai, be abejo, paties prezidento pasirinkti (arba jam įpiršti), bet visgi užsikrėtę anų nomenklatūrininkų suktumo, savanaudiškumo bakterijomis.

O gal tai dar vienas mėginimas sukompromituoti prezidentą, suniekinoti jo vardą ypač užsienio šalyse (kur jis turi nemažai įtakos ir pagarbos), mesti šešėlį jo atliekamiems geriems darbams savojoje tėvynėje. Tai labai panašios priemonės, kurias neseniai patyrė ir „Draugas“, kai nežinomi asmenys (ar asmuo) po visą Ameriką paskleidė šimtus laiškų, šlykščiai šmeiziančių ir „Draugą“ ir jo labai besidarbuojančius žmones. Nors, „Draugo“ atveju, šmeiztai žalos tikrai nepadarė, o atvirkščiai — privertė skaitytojus, ir net neskaitytojus, pareikšti savo lojalumą vieninteliam lietuviškam dienraščiui, leidžiamam už Lie-

tuvos ribų, Prezidentūros darbuotojų elgesio dumblan, be abejo, bus mėginama įklampinti ir prezidentą V. Adamkų.

Gera, kad abu nusikaltėliai savo noru iš pareigų pasitraukė. „Nenoriu mesti šešėlio prezidentui ir, nenorėdamas jokių politinių kaltinimų, prisiimu atsakomybę už tai, kas įvyko“, — sakė vienas jų. Bet kodėl apie tą „šešėlio metimą“ nepagalvojo, įkeisdami prezidento rezidenciją už paskolą bankui? Ir koks gi tas bankas, kad nepasiteiravo paties prezidento, ar jis sutinka savo namais laiduoti paskolos grąžinimą? Išivaizduokime, kad kažkas Amerikoje sumanytų bankui už kelių milijonų dolerių paskolą įkeisti prez. George W. Bush ūkį Crawford, TX... Tokiam asmeniui šis „verslo sumanymas“ tikrai gerai nesi- baigtų.

Nors prez. Adamkus tvirtina apie šį reikalą nieko nežinojęs, bet „Lietuvos rytas“ jau visais varpais skambina, kad „šalies vadovas apie šį reikalą viską žinojo“... Nėra abejonės, kad Turniškų ir Prezidentūros afera toli gražu nepasibaigusi. Iš jos kelias kupetas šieno susikraus ir prezidento opozicija, o žiniasklaida tuo „šieniu“ dar ilgai šers godžius skaitytojus, ištroškusius sensacijų, ypač susietų su prezidentu Adamkumi, prie kurio nepalankūs gandai sunkiai prikimba.

Visgi, ieškodamas pakaitalų atsistatydinusiems patarėjams, prezidentas turėtų būti apdairus, kuriam laikui atsisakyti kelionių į užsienį ir visų pirma susitvarkyti savoje aplinkoje. Kai Lietuvoje nuolat verda politinių partijų ir grupuočių vaidai, sklendo įtarinėjimai ir kaltinimai (tik prisiminkime premjero Algirdo Brazausko ir jo žmonos turto įsigijimo machinacijas), bent Prezidentūra turėtų pakilti virš to kasdieniškosios vidaus politikos purvo. Jeigu yra kažkokių neskaidrumų, prez. Adamkus turėtų nedelsiant viską atskleisti ir užbaigti šį nemalonų reikalą, kol jis nepadarė ir jam, ir Lietuvai dar daugiau žalos.

kad sovietinė okupacija atnešė Baltijos tautoms kančias, masinius žudymus ir deportacijas į Sibiro lagerius, pavergtos tautos drąsiai ginklu ir politinėmis priemonėmis priešinosi sovietinei agresijai.

Atminkime, kokios didelės įtakos turėjo mūsų priimamos rezoliucijos kiekvienos Vasario 16-osios proga, dabar tik suprantame, kokią reikšmę turėjo mūsų minėjimai, JAV darbas ir kontaktai su politikais, siekiant Lietuvos okupacijos nepripažinimo. Šis nepripažinimas nebuvo automatiškai pasiekiamas, ir mūsų veikėjams reikėjo sistemingai dirbti. Taip pat turime atminti — pasaulis keičiasi, sąjungos subyra, arba pakeičia savo tikslus ir įsipareigojimus. Turėtų būti svarbu, kad į politinį darbą ateinantis jaunimas supastų — Lietuva nepriklausoma valstybė nuo 1918 metų. Tą faktą Rusija pati buvo pripažinusi. Lietuva 2009 metais švęs savo tūkstantmetį. Rusija Lietuvos nepriklausomybę

pripažįsta tik nuo 1990 m., apie ją kalba, lyg kokią atskalūnę, o tarptautiniuose sluoksniuose gvildena įsisėnėjimo teises. Rusijos apetitas nesumažėjo, į Lietuvą žiūri — kaip alkanas katinas į lašinius.

1939 m. „Pasaulio lietuvyje“ mons. Jasėnas straipsnyje „Išeiviai ir jų senoji tėvynė Lietuva“ rašo: „Išeiviai visomis jėgomis privalo gintis nuo užpuolikų, visuomet budėti, iš anksto numatyti ir apgalvoti pavojus. Tik gerai ginkluota, užgrūdinta, narsi, drąsiai siekianti savo tikslo išeivija nepasiduos svetimai srovei ir pasiliks ištikima savo tautos idealams“. Į ateitį turime žvelgti su tvirtu pasiryžimu ne tik išlaikyti savo ateities kartose lietuvių, bet ir toliau rūpintis Lietuvos krašto saugumu. Turime atminti, kad Rusijos tikslai nepasikeitė, o pasikeitė tik pati taktika. Rusija veržiasi ne tik į ekonomines, bet ir į politines struktūras.

NETEISKIME, BET ATSIMINKIME

Šiandieną, kai aplink tiek daug patriotų, išdygusių tarytum iš niekur ar iš sovietų laistytų daigynų, senosios nomenklatūros, tarybinio saugumo rezervistų bei agentų, buvusiam Sibiro tremtiniui nei šis, nei tas pasisakyti, kad esi iš ten, kur po amžinu išalu ilsisi tavo artimieji, labai norėję sugrįžti į tėvynę, iš ten, kur, būdamas paaugliu kirtai taisygos pušis, arei tenykščių kolūkių žemę ir dieną naktį svajojai apie duoną ir Lietuvą... Nei šis, nei tas, nes dabar esi pasenęs, lyg šuo kaulelį gaudai 138 litus treminių pensiją — sėdėk sau ir tylėk, o valdžioje lai bus tie patys, kurių sąžinė vargu ar gali būti švari, kurie prisipažino bendradarbiavę su sovietų saugumu ir taip išpirkę savo kaltę, tokiu būdu neva tapdami tikrais patriotais...

Pasipiktinusi tuo, kas šiandieną vyksta Lietuvoje, o dar labiau tuo, ką sužinojau gavusi į rankas šeimos tremties bylą, noriu kai kam priminti užmirštas kaltes, tai, jog patriotų netampama išvertus kailį ar atlikus mažytę atgailą, patriotu arba esi visada, arba nebuvai niekada, o tik prisitaikei, pamelavai...

1949 metų kovo 25 dienos anksčiau rytą mus — motiną Oną Giedrienę (40 metų), šešiolikmetę mane — Palangos gimnazijos septintojose Jadvygą Giedraitę ir aštuonerių metų brolių Algirdą Giedrą (šiuo metu „Achemos“ gamyklos direktorių) būrys ginkluotų vyrų išvarė iš namų už tai, kad tėvas areštuotas kaip partizanų („banditų“) pagalbininkas ir, kaip po keletos metų sužinojome, 10 metų kalės Vorkutoje. Ešelonas naktį išjudėjo iš Kretingos stoties ir dardėjo tolyn tris savaites. Mus iškraustė Kankos stotyje už Krasnojarsko. Nepasakosiu ką patyrėme šioje kelionėje, nes tai kita tema apie žmonių begalinę ištvermę, mirties alsavimą, pakelėję gimusių kūdikius ir kt. Šį sykį — apie tremtinius pasitikusias saugumiečių pinkles, šnipų paiešką... Patikėkite, jų būta kiekvienam kaimelyje, ir aišku — iš tų pačių lietuvių. Vakarų

pasaulyje atsidūrę lietuviai tikriausiai nieko panašaus nėra patyrę.

Vos tik mus atgabeno į Krasnojarsko kraštą Tasejevo rajono centrą, iš kur skirstė po kolūkius, tuoj buvau iškviesta pas rajono saugumo viršininką. Matyt sudomino tas, kad nebloggeriai mokėjau rusiškai, o kai kurie kaimo žmonės nieko nesupravedavo. Išsiskyrė vienas senukas žemaitis, kariavęs pirmajame pasauliniame kare, kuris susikalbėdavo ne tik rusiškai, bet ir vokiškai. Mėlynakis saugumietis manęs pirmiausia paklausė, ar nenorėčiau mokytis, atsakiau, kad taip. Tad išgirdau štai ką:

— Mes galėtume padėti, jei suktumėt padėti mums. Tereikėtų labai nedaug — pasidomėti lietuvių, su kuriais atvykote, nuotakomis, ką jie galvoja, apie ką kalba ir pasakyti mums, kai pasikviesime...

Nė neatsimenu kaip staigiai ir drąsiai išpyškinau, štai ką: „Jeigu būčiau norėjusi taip gyventi, nebūčiau atsisiradusi čia“.

Tyla... Ir staiga jau daug šurkščiau pasako: „Bet mes galime išvežti dar toliau (parodė žemėlapyje tolimuosius rytus) ir atskirti nuo motinos“.

— Prašom vežkite, kur norite, vis tiek jau ištrėmėte iš namų — atšoviau.

— Tai nesutinkate?

Atsakiau, kad nesutinku. Tada liepė pasirašyti, kad niekam apie pokalbį nepasakosiu. Pasirašiau ir drebančia ranka atidariau duris, žinodama, kas už jų nutiks. Nusitebau, kad niekas nesiveja...

Po to dar porą kartų kvietė kitas tardytojas jau gyvenant 30 km nuo rajono centro esančiame Troicko kaime, grasino, šaukė, kad mus, liaudies priešus, reikėjo ne į Sibirą tremti, o šaudyti vietoje. Paskui liovėsi, matyt surado tai, ko ieškojo... O kad tikrai taip, liudija tremties byloje esą keli agento slapvarde Lvov pranešimai. Jie daug iškalbingesni už buvusio partizano prisipažinimą, kad kelis kartus su

tuo ir tuo buvęs mūsų namuose, valges, ilsėjęsis. Mušė žmogų, kalė prie kryžiaus, tad neiškentė — Dievas jam atleis. Tuo tarpu šalia gyvenusio lietuvio niekas nemušė ir nespardė kojomis, o jis sutiko būti išdaviku.

Taigi — cituoju šį bei tą iš agento, vadinamo šaltiniu (istočnik) pranešimų:

1951 m. gegužės 1-osios proga Troicke, pas Stasį Valauską vyko lietuvių sueiga. Dalyvavo Ona Giedrienė, Jadvyga Giedraitė, Stasys ir Genutė Valauskai, Anicetas Gentvilas, Adolfas Sukarevičius, Klemensas Paukštys ir šaltinis (istočnik).

Visą vakarą buvo dainuojamos tik lietuviškos dainos, daugiausia sukurtos pačios dainininkės (pevyca) Jadvygos Giedraitės. Tose dainose skamba tėvynės ilgesys, jos liūdnos. Kai šaltinis paklausė dainininkės, kodėl taip liūdnai dainuojam, juk vis tiek kada nors grįšim į tėvynę, Jadvyga atsakė, kad svajoja grįžti tik tada, kai ten plevėsuos trispalvė vėliava (valstybinis fašistinis simbolis)...

Tada A. Gentvilas pasiūlė sudainuoti dainą „Sugrįžki Smetona“. Jadvyga su motina užtraukė, kad mūsų kraštą užpuolė raudonieji skėriai. Priedainis skambėjo: „Negrįžki Smetona, nes tu pavėlavai, seniau buvom ponai, dabar ubagai“. Tautinių šokių metu Jadvyga su Stasiu Valausku dainavo Antano Smetonos mėgstamą maršą „Du broliukai kunigai“ — paskui Ona Giedrienė su dukra Jadvyga pasiūlė sugiedoti buržuazinės Lietuvos himną, bet kiti tam nepritarė...

Pabaigoje — prierašas, kad vakaras vyko buržuazinio nacionalizmo dvasia ir priesakas „šaltiniui“ — toliau vykdyti užduotį, tęsti pokalbius su Ona Giedriene ir jos dukra Jadvyga, išsiaiškinant antitarybines nuotakas. Išsiaiškinti asmenis, galvojančius apie pabėgimą.

Pasirašo kapitonas Kuznecov, kuris mane ne sykį bandė verbuoti.

Antrasis to paties agento pra-

nešimas — apie netrukus vykusį lietuvių susitikimą, mūsų (Giedrienės) namuose. Čia išdėstyta, kad Ona Giedrienė kitiems pasakojo, jog Lietuvos laikraščiai rašo apie Vakarų šalis ir Rusijos santykių pablogėjimą, o esą įvykiai Korėjoje, Balkanuose rodo, jog bus karas, gal net teks panaudoti atominę bombą prieš rusus. Klemensas Paukštys patvirtinęs, kad Rusija siūnia pagalbą Korėjai, todėl parduotuvėse vis mažėja maisto produktų. Ona Giedrienė visiems rodyti laikraštį, aiškinusi, kad net Churchill esąs sakęs, jog karas su rusais neišvengiamas...

Prieraše — užduotis „šaltiniui“ — toliau stebėti Giedrienės ir jos dukters Jadvygos namus. Aiškintis judviejų priešišką požiūrį į TSRS ir ryšius.

Štai kokie pavojingi, anot šių pranešimų kurdų, buvome net tolimame Sibiro kaime. Keista, kad neareštavo ir neišsiuntė į lagerius.

Tiek ir norėjau pasakyti šiame rašinyje, nes apie sovietų saugumo pinkles ir melą dar daug ko nežinome. Gaila, kad mano motinos nėra gyvos ir ji nebesužinos, kokių „draugų“ būta tarp mūsų nedidelio kaimelio lietuvių. Aš nujaučiau kas tas žmogus, bet nespėjusiu, neaiškinsiu, nes ne dėl to rašau. Suprantu, kad „šaltinių“ pasakojimai pačių saugumiečių būdavo dar pagrazinami, papildomi, norint išryškinti savo budrumą. Rašau, kad priminiau to nebeatmenantiesiems, kaip buvo persekiojami jų tėvai, seneliai ir kaip lietuviai (net tremtyje) tapdavo saugumo tarnais. Vargu ar jie dabar prisimintų. O gal tikisi kažkaip išpirkę savo kaltę ir tapę patriotais? Neteiskime, bet atsiminkime — štai kas svarbu kalbant apie buvusius agentus, rezervistus ir kitokius kagėbistus.

Jadvyga Godunavičienė-Giedraitė
žurnalistė,
buvusi Sibiro tremtinė

Piliečių bendruomenės įgyvendins Kovo 11-osios viltis

EDMUNDAS SIMANAITIS

Ne vieno įžvalgaus politiko nuomone, Sąjūdžio fenomenas laikytinas XX amžiaus stebuklu. Šis masinis judėjimas kaip potvynio banga nušlavė nekenčiamą, Maskvos suformuotą kolaborantų valdžios viršūnę. Ir tai galėjo padaryti tik Sąjūdis. Geopolitinė situacija regione tuomet buvo palanki, bet labai nepatvari. Sąjūdžio vadovų išmintinga veikla ir politinis įžvalgumas lėmė, kad nei sovietų armijos iki dantų ginkluotos divizijos, nei KGB tinklo provokacijos, nei karštligiškai vairuojama iš Kremliaus kolaborantų vyriausybė negebėjo sustabdyti Sąjūdžio bangos.

Lemtingą 1990 metų kovą Parlamente buvo aptarinėjamas pats svarbiausias klausimas — skelbti nepriklausomybę Kovo 11-os dienos posėdyje, ar luktelti? Po karštų diskusijų Sąjūdžio klube nutarta neatidėlioti. Lietuvos ambasadorius JAV S. Lozoraitis pritarė tokiam žingsniui. Tuo metu Parlamente iš

130 deputatų buvo 107 — Sąjūdžio remtų. Visos partijos, išskyrus komunistų, buvo tik ką atsikūrusios ar susikūrusios ir partinio darbo patyrimo dar neturėjo. Sąjūdžio programa rėmėsi Antrosios Respublikos dviejų dešimtmečių laisvo kuriamojo darbo patirtimi ir ginkluoto, pilietinio pasipriešinimo dvasia bei siekais.

Komunistai stengėsi veikti kaip monolitas. Juos vienijo anaipol, ne socializmo ar komunizmo utopijos, bet konkretūs pragmatiški tikslai ir saistė bendra sovietmečio patirtis.

Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas V. Landsbergis kalbėjo: „Aš noriu pasakyti, kad Lietuvos gyvenimą, jo raidą ir visus įvykius, kurie atvedė mus į šią dieną, lėmė dvi pagrindinės politinės jėgos: Sąjūdis, gimęs iš Lietuvos žmonių pasipriešinimo ir vilties, ir pradėjusi persitvarkyti Lietuvos komunistų partija“. Parlamentas pavedė deputatui K. Prunskienei eiti Ministrų tarybos pirmininkės pareigas, nustatė valstybės pavadinimą — „Lietuvos Res-

publika“, herbas — Vytis. Buvo atkurtas Lietuvos Respublikos 1938 m. Konstitucijos galiojimas.

Vardiniam deputatų balsavimui buvo pateiktas aktas „Dėl Lietuvos nepriklausomos valstybės atstatymo“. Už aktą balsavo 124 deputatai, susilaikė — 6, prieš balsavusių nebuvo. Kai tautos atstovai atsistojo sugiedojo Valstybės himną, salėje nuaidėjo ovacijų audra ir pasipylė sveikinimai. „Gerbiameji deputatai, Lietuva jau laisva. Dvasioje, teisėje laisva“, — kalbėjo Valstybės vadovas V. Landsbergis. Po to dar buvo priimtas kreipimasis „I pasaulio tautas“.

Prie Seimo susirinkusi minia džiugavo ir skandavo padėkos žodžius. Daugelis iš susirinkusių šluostė džiaugsmo ašaras. Per visą šalį nuvilnijo nerimastingo laukimo atoslogio ir džiugaus viltingo pasitikėjimo Parlamentu banga. Taip užgimė Trečioji Lietuvos Respublika.

Kovo 11-oji nubrėžė aiškią juridinę liniją, skiriančią sovietmečio pabaigą ir atsikuriančios Lietuvos

valstybės pradžią. Vakarų pasaulis nustėro — Lietuva metė iššūkį Blogio imperijai. Vakarų didieji politikai negreitai ir vangiai ryžosi pripažinti Lietuvos nepriklausomybės faktą. Buvo siūloma neskubėti ir jokių būdu netrukdyti prezidentui Gorbaciov plėtoti „perestroiką“.

Agresyvos imperinės politikos faktas — Stalino-Hitlerio suokaltis, žinomas M-R pakto vardu, sunaikinti Rytų Europos valstybes ir pasidailinti jų teritorijas faktiškai buvo totalitarinių režimų suplanuoto Antrojo pasaulinio karo ir sunkiausio nusikaltimo žmonijai — genocido — pradžia. Mažoji Islandija nedvejojo ir pirmoji pripažino atsikūrusios Lietuvos nepriklausomybę. Tokiu būdu ji netiesiogiai pasmerkė ir bolševikinį genocidą. Šalis, kuri neturi nė vienos balistinės raketos, kurios politika niekada nekėlė jokios grėsmės kitai valstybei parodė doros ir teisingos tarptautinės politikos faktą, įrašytiną Europos istorijon aukso raidėmis.

Nukelta į 5 psl.

Piliečių bendruomenės įgyvendins Kovo 11-osios viltis

Atkelta iš 4 psl.

Juridinė Kovo 11-osios linija peržengė visi šalies gyventojai ir jos išrinktas Parlamentas taip pat. Mažne visos sovietų valdžios struktūros, pvz., milicija, prokuratūra, teismai, švietimo, mokslo institucijos ir įstaigos praktiškai perėjo skiriamąją liniją „in corpore“.

Lietuvos Respublikos simboliai — vėliava, himnas ir herbas — buvo sugrąžinti tuojau pat ir užėmė jiems prideramą vietą valstybės bei visuomenės gyvenime. Kone visos sovietmečio valdžios struktūros per vieną vienintelę dieną tapo nepriklausomos, demokratinės šalies valdymo institucijomis. O ar pasikeitė valstybės pareigūnų ir valdininkų mąstysena? Be abejonės, didžiulia buvo už nepriklausomybę, tačiau ne visi. Beje, kitaip ir būti negalėjo. Buvo tokių, kurie manė, kad „sukeltas sąmyšis“ praeis arba jis bus nuslopintas jėga ir vėl viskas sugrįš į senas vėžes. Buvo lūkuriuojančių, buvo abejojančių, buvo nepritariančių ir net veikiančių prieš.

Vaidžiai kalbant, Kovo 11-oji pradėjo veikti visose valstybės aparato, ūkio, švietimo, teisingumo, kultūros ir kitose srityse, tačiau veikė

palengva. Lietuva neišvengė ginkluotos agresijos, prisiminkime Kruvinąjį sausį, bet ginkluoti konfliktai neišsiliesnojo ir autonomijų kūrimas pagal Kremliaus scenarijų sužlugo. Tokia buvo kaina, kurią visuomenė mokėjo už pastovumą šalyje, kurioje knibždėte knibždėjo svetimos kariuomenės kareivių.

Didžioji visuomenės dalis rėmė permainas, bet šalyje liko ne tik kone visos kompartijos vadovaujantis aparatas, bet ir apie pora tūkstančių kadrinų KGB karininkų, per 130,000 šnipukų, slapųjų informatorių, agentų. Nedera pamiršti represijų ir genocido istorijos iškristalizotą išvadą — buvusių čekistų nebūna! Sovietinėms spectarnyboms laukiant akivaizdžiai numatomų esminių permainų, o ir paties virsmo metu, buvo sukeltas ant kojų visas šis širšynas. Tačiau atvirai veikti senais išmėgintais metodais: teroru, masiniais trėmimais, kitomis represijomis Kremlius ne visada ryždavosi. „Geležinė uždanga“ jau buvo nuvilktą į istorijos sąvartyną. Pasaulis aktyviai domėjosi įvykiais Lietuvoje.

Valstybės atkūrimo darbai vyko nuosekliai, bet permaininga sekme. Sąjūdžio vadovai, išrinkti į valstybės

valdymo struktūras, dirbo apdairiai, preciziškai vairuodami užsienio politiką ir principinių klaidų nepadarė — Valstybės pamatai stiprėjo. Didžiulia visuomenė šiandien tebevarginančių bėdų ir negerovių — iš to virsmo meto. Ne viską spėta aprėpti, ne viską spėta padaryti, ne visus klivinius buvo įmanoma pašalinti tuojau pat. Visoms reformoms reikalingas tam tikras būtinas laiko tarpas.

Vyksta sudėtingi ekonomikos raidos, socialinės rūpybos, švietimo reformos, tautinės kultūros puoselėjimo ir kiti procesai. Čia visada rasis ką taisyti, taigi ir dingsčių konkrečiai kritikai. Tačiau bene labiausiai pasigendama dėmesio pilietinės savimonės ugdymui. Lygia greta nemažėjančiu intensyvumu tęsiasi ir „artimojo užsienio“ spectarnybų destruktivi veikla. Keičiami veiklos metodai, prisitaikoma prie naujų sąlygų, išnaudojamos visos dar toli gražu nebrandžios demokratijos spragos. Jauna demokratija dar neišugdė brandžios pilietinės visuomenės. Valstybingumo pagrindas — teisingumo sistema dar negeba savitvarkos principu apsivalyti nuo slogaus sovietmečio palikimo. Tokiomis sąlygomis demokratijai ginti

savo teises ir laimejimus labai problematiška.

Visi vis dar tebesame lėtokai sveikėjanti posovietinė visuomenė. Todėl neišvengta paksogeito, iš svetur komandiruočių „gelbėtojų“ sukeltų suirutų, kėlusių ir tebekeičiančių realią grėsmę nacionaliniam saugumui. Sovietmečio balasto atsikratyti vienu mostu ar keliais teisės aktais neįmanoma. Tai procesas, duok Dieve, kad jis per ilgai neužsitęstų. Piliečių bendruomenės turėtų labai rimtai rūpintis, kad šis vyksmas nesulėtėtų, o atvirkščiai — spartėtų ir būtų kontroliuojamas. Tai priklauso nuo renkamos ir skiriamos valdžios pastangų, bet kur kas daugiau nuo pilietinės visuomenės aktyvumo. Gerokai apmaudu, kad dabartinėje visuomenėje dar ne visada susikaupia kritinė pilietinės savivokos masė. Apie tai vaidžiai byloja rinkimų rezultatai. Respublikos prezidentas Valdas Adamkus savo metiniame pranešime akcentavo būtinumą kurti ir stiprinti pilietinę visuomenę. Šis pastebėjimas įpareigojantis. Jis nemažiau aktualus dabar, kai Lietuva, tapusi NATO ir Europos Sąjungos nare, kuria gerovę iš esmės pasikeitusiomis sąlygomis.

Jaučiu, koks sukils pavydas, sužinojus apie man siūlytą pavaduotojos vietą! Kas aš tokia? Neseniai atėjusi. Kodėl ne viena iš jų, iš ankstesnių darbuotojų? Mano dienas galutinai apskaitina naujai atvykusi, ministerijos paskirta pavaduotoja Bronė Vainauskienė. Ji tai išsyk prisiklausė apkaltų mano adresu! Jaučiu, kad išsyk patekau į jos nemalonę: tai ligos istorijas rašau nepakankamai išsamiai, tai per daug su personalu bendrauju, tai per mažai!

Praeina ketveri metai, kurie, tiesa, nebuvo blogi. Pasklinda gandai apie ligoninės uždarymą, reikia vėl ieškoti darbo. Ilgai negalvojus pereinu į Vilniaus rajono greitąją medicinos pagalbą. Čia galbūt niekas neprisimins, kad aš „buržuazinio nacionalisto“ dukterė ir nepaprašys partinio bilieto! Čia jau tikrai pasiliksiu ligi pabaigos ir būsiu laiminga, dirbdama patį sunkiausią, patį juodžiausią medicinoje darbą... Niekada nesigailėsiu čia atėjusi: šiam darbui buvau sutverta. Visų valdžių nugyventi, apleisti ir prasigėrę Vilniaus rajono kaimų gyventojai, patys sunkiausi ligoniniai, mirštantys, ištigę sudaužytose mašinose: mirtis, žvelgianti į akis įvairiausiais pavidalais... Kaimo keliai, užpustyti žiemos, nepravažiuojami, o sunkų ligonį dažnai tenka nešti neštuvuose kilometrą ir daugiau, tamsoje ir per purvynus pavasario ar rudens polaidžius romantikos ir sunkaus darbo mišinys! Vaziuoju sau laukais, miškeliais, šviečia pilnatis, žiba žvaigždės, kaimeliuose miega žmonės, aplinkui — nė žiburėlio, o kažkur miškuose tavęs laukia gimdyvė ar infarkto ištiktas ligonis. Esi taip reikalinga, nepakeičiama, nuo tavęs priklauso kito žmogaus likimas, todėl privalai padaryti viską, kad tam žmogui viskas baigtųsi gerai. Kaip smagu, kai tau dėkoja, su ašaromis išlydi, linkėdami sveikatos ir Dievo pagalbos... Būna atvejų, kai žmonės pasitinka nekantrūs, pikti, skundžiasi ilgai laukę, ar medikų aplaidumu. Paprastai man šitokius pavykdavo nuraminti, paguosti, jiems padėti, todėl skundų nebuvo... Pamėgau šį darbą. Jei ir kelis gyvenimus turėčiau, mielai jį dirbčiau! Nuo budėjimo ligi kito — taip tie dvidešimt metų pralėkė visai nepastebėtai!

Tai buvo gyvenimo mokykla: čia išmokau kantybės, pakantumo ir meilės žmonėms — visiems vienodai, geriems ir piktiems. Šis darbas mane tarsi išgrynino, nušvietė, dėl jo buvo verta gyventi!

Pas pažįstamus Nemenčinėje vieši iš tolimes Gruzijos atvykusi šeima: mama ir du vaikai: Dato ir Goga (o tai reiškia — Deividas ir Grigorijus!). Vaikai nei iš šio, nei iš to pradėjo plikti. Šeima gyvena Tbilisyje, ten gydėsi, bet be rezultatų, plaukai neataugo. Mano pažįstama gruzinų gimi-

PARTIZANO DUKTĖ II dalis TERESĖ TUMĖNAITĖ-PABERALIENĖ

Nr. 11

naitė paprašė manęs jiems padėti, jei būtų kokia nors galimybė — nuvežti į Vilnių pas specialistus. Nuvykstame į dermatologijos institutą, konsultuojamės pas dermatologus. Pataria naudoti vitaminus ir nieko konkretaus nediagnozuoja... Grįžtame, it musė kandė! Prisimenu, kad esu skaičiusi, jog Altajaus krašte buvo nuplikusi galvijų banda. Vasarą tie galvijai ganėsi šaltalankių giraitėje ir rudenio visi apaugo tankiais gaurais. Gal verta išbandyti šaltalankių poveikį ir ant gruzinų galvučių?!

Prisilaužome šaltalankių, prisiverdame nuovirų, kasdien po keletą kartų vaikai mirko galvas tame nuovire, masažuoja išplikusias vietas. Ilsisi, renka žemuoges Nemenčinės miškuose ir sako, kad Lietuvos gamta labai graži, miškai labai žali.

Praėjus mėnesiui, gruzinai išvyksta namo. Rudenį gauname laišką, kuriame mama dėkoja už gydymą, nes vaikų plaukai ataugo. Kad atsilygintų, kviečia mane su šeima vasarą atvykti į Tbilisį atostogauti.

Žiema praeina nepastebimai, ateina ir atostogų metas. Pasinaudojame kvietimu ir jau skrendame trise į Kaukazą, kurį seniai troškau išvysti. Gruzijos sostinėje praleidžiame ištisą mėnesį. Vaikų močiutė dirba Gruzijos televizijos reklamos skyriaus vedėja, todėl turi galimybę mums aprodyti visas įdomybes. Einame į Arbatos rūmus, kur surinkta arbatžolių kolekcija iš viso pasaulio, vaišinamės arbatomis, kurių nerasi parduotuvėse. Mus vaišina tradiciniais gruzinų patiekalais, kuriuose gausu prieskoninių žolių... Tomis žolėmis prakvėpę ir Tbilisio turgus. Šį turgų labai pamėgo sūnus. Aukštas, šviesiaplaukis, dėvintis kepuraitę su užrašu „Žalgiris“, jis patraukė senų kalniečių, pardavinėjančių vynuoges, dėmesį. Nors kalnų gyventojai nė žodžio nemoka rusiškai, o juo labiau — lietuviškai, jie šypsosi sūnui ir kartoja: „Sabonis, Sabonis!“ Pasirodo ir tolimuose Kaukazo kalnuose žinomas mūsų „Žalgiris“ ir Sabonis! Sūnui į krepšelį jie krauna nuostabias, geltonas vynuogių kekes ir neima pinigų. Aplankome ir Tbilisio jūrą,

kuri, beje, dirbtinė, kalnų dauboje iškasus nemažą ežerą dydžio duburį. Vanduo labai švarus ir, deja, labai šaltas, tad maudytis jame taip ir netenka. Vaikštome po miestą Kuros pakrantėmis, aplankome parką, žymesnes vietas. Nepaisant, kad šiuo metu čia labai karšta, pietų saulė plieskia negailėdama, moterys apsirengę juodai, aukštomis apykaklėmis ir ilgomis rankovėmis... Jos skuba gatvėmis nesidairydamos, nuleidę akis, lyg kokios vienuolės. Užtat vyrai įžūloki: jie užkabinėja kiekviename žingsnyje, ypač šviesiaplaukes... Aš apsirengusi lengvute suknute su petnešėlėmis!... Jei ne vyrai ir sūnus, jie neleistų man net gatvę praeiti nepakalbintai!...

Kaukazas tikrai nuostabus!... Aukšti kalnų masyvai, apaugę spygliuočių miškais masint masina akį... Mėlynos ir miglotos jų viršukalnės, remiančios dangų, tarsi prazilusios išminčių galvos, rodosi, išspėję amžių mįslę, žvelgia į tokias trapias ir greitai nykstančias žmonių kartas... Sykį išsiruošėme kopti į kalnus... Tai gana sunki kelionė neįpratusiems prie kalnų, nes siauri takeliai kyla į stačius uolas, vingiuoja ties bedugnėmis. Kartas nuo karto sustojame pailsėti kalnų pievelėse, bet ten tenka saugotis gyvačių, kurių čia gana daug. Tik vakarop pasiekiamo viršukalnę, kurioje yra turistinė bazė ir muziejus, skirtas Stalinui. Nuo čia, kur bepažvelgsi, mėlynuoja kalnagūbriai, rodosi, jie nusidriekia ligi begalybės — nei galo, nei krašto nematyti! Man tik širdis sąla, bežvelgiant į tuos didingus kalnynus, negali atplėsti akių nuo grožio, kokio dar neteko išvysti!... Namo vyksime autobusu aplinkiniais kalnų keliais, nes artėja vakaras ir nusileisti stambiais šlaitais jau nespėtume. Ateityje man dar teks išvysti Karpatus, Tatus, Alpes, tačiau didingas Kaukazo grožis — neprilygstamas! Grįžtant lėktuvu suka ratą žemai ties snieguotomis viršukalnėmis. Tarsi atsivėikindamas su kalnais, pilotas nori dar kartą parodyti saulės nutviekstus rusvai žalius šlaitus ir tarpeklius, didingus uolas, sniegą boluojantį pro debesų properšas, kad niekada daugiau to nuostabaus grožio nepamirštume, o pasiimtume visam gyvenimui su savimi.

Rudenėjantis Vilniaus centras, Arkikatedros aikštė ir senas parkas su gelstančiais medžių lapais. Tas pats takelis, kuriuo kadaise vaikštinėjau, sutikau savo būsimą vyrą. Šiandien aš čia su devyniolikmečiu sūnumi atėjau švęsti savo gimtadienio. Mieste didžiulis sujudimas, gatvės pilnos žmonių: vyksta pirmasis Sąjūdžio suvažiavimas, tuojau iš Sporto rūmų pasipila suvažiavimo dalyviai ir ateis čia, į Arkikatedros aikštę ir kada gi taip spėjo išaugti sūnus? Štai, jis stovi šalia, laikydamas rankose didelę trispalvę... **Bus daugiau.**

Branduolinės energetikos plėtra žavisi ne visi



Ignalinos atominė elektrinė (IAE).

Gedimino Savickio (ELTA) nuotr.

Vilnius, kovo 9 d. (BNS) — Politinis sprendimas dėl naujos atominės elektrinės statybos Lietuvos vartotojams gali atnešti ne naudos, o žalos.

Kai kurių žinovų manymu, Lietuvai reikėtų kurti nedidelių dujinių elektrinių tinklą ir statyti daugiau „švarių“ jėgainių, kurios gamintų elektrą iš vėjo, vandens, saulės ar deginant vietinį kurą, rašo dienraštis „Verslo žinios“.

„Daugiau nedidelių elektrinių būtų patikimiau nei viena didelė, formuotųsi elektros rinka, gamintojai konkuruotų. Nebūtų stabdoma ir kogeneracinių jėgainių plėtra“, — sakė Kauno aplinkosaugos bendrijos „Atgaja“ projektų vadybininkas Li-

nas Vainius.

Pasak jo, šiuo metu, kai veikia Ignalinos atominė elektrinė, netgi Vilniaus ir Kauno termofikacinės elektrinės nėra iki galo panaudojamos.

Lietuvos vėjų energetikos asociacijos prezidentas Stasys Paulauskas sakė siekiantis, kad dėl naujos atominės elektrinės statybų sprendimų ne politikai, bet visi Lietuvos žmonės, pasisakydami referendume. Jo manymu, atominė energetika yra klaidingas kelias.

Anot SEB Vilniaus banko prezidento patarėjo Gitano Nausėdos, nepagalvoti sprendimai dėl naujos atominės elektrinės gresia labai rimtomis pasekmėmis šalies ūkiui.

Jaunimas norėtų 3,000 Lt uždarbio

Vilnius, kovo 9 d. (BNS) — Iš karto po studijų būsimi specialistai ir verslininkai norėtų uždirbti iki 100,000 litų per mėnesį. Dažniausiai įvardijamos mėnesinių atlyginimų sumos — du, trys ir penki tūkstančiai litų, vidutinė pageidaujama alga — 3,229.8 lito, parodė Vilniaus miesto ir apskrities verslininkų darbdavių konfederacijos bei Lietuvos pramonininkų konfederacijos užsakymu atliktos žvalgamosios darbų ir jaunimo apklausos.

Lietuvos pramonininkų konfederacijos viceprezidento Rimvydo Jasinačiaus nuomone, jaunam specialistui per mėnesį mokėti 100,000 atlyginimą — visai realu, jei jis darbdaviui sukuria keturis kartus didesnę pridėtinę vertę.

„Visuomenėje trūksta elementaraus suvokimo, iš kur imasi pinigai iš kurių darbdavys savo darbuotojui

moka atlyginimus. To nežino nei mokytojai, nei aukštosios mokyklos, — pabrėžė verslininkas. — Ir kai darbuotojai pirma prašo pasakyti, kiek mokėsi, o paskui sako pagalvosiantys, ar to darbo imtis, tai iš karto parodo, kad tai protiškaiz sužalotas žmogus, kuris nesuvokia, kad darbdavys gali mokėti tik dalį to, ką sukuria darbuotojas. Jei verslininkas absoliučiai laikosi LR įstatymų ir dar yra moralus, jis niekada darbuotojui negali išmokėti daugiau ketvirtio jo sukurtos pridėtinės vertės“.

Jaunimo ambicijomis nesistebėjo Vilniaus miesto ir apskrities verslininkų darbdavių konfederacijos viceprezidentas Saulius Žilinskas.

„Apklausa rodo, kad lietuviai yra pinigų vergai, jiems nuspėjami ant darbo vietos, ant jos patogumo, galimybės tobuleti“, — komentavo S. Žilinskas.

Sportas

* **Slovėnijoje vykstančio pasaulio biatlono taurės varžybų septintojo etapo moterų sprinto rungtyje** 47-a tarp 88-ių dalyvių finišavo Diana Rasimovičiūtė. Lietuvos biatlonininkė 7.5 km distancijoje 2 minutes 33,8 sekundės pralaimėjo nugalėtoja tapusiai norvegei Linda Tjoerholm, kuri trasoje sugaišo 21 minutę 7.9 sekundės.

* **26-ąjį pralaimėjimą 62-osiose NHL reguliariojo sezono rungtynėse patyrė trečią vietą Rytų konferencijoje** užimantis Dariaus Kasparačio New York „Rangers“ komanda, trečiadienį svečiuose po baudinių serijos 2:3 nusileidusi devintą vietą konferencijoje užimantiems Atlanta „Thrashers“

ledo ritulininkams. 19 minučių 22 sekundes aikštėje praleidęs lietuvius antrajame kėlinyje „uždirbo“ dvi baudos minutes.

* **Ketvirtą pergalę iš eilės NBA iškovojo Cleveland „Cavaliers“ komanda su Žydrūnu Ilgausku**, trečiadienį reguliariojo sezono rungtynėse svečiuose 98:97 dar kartą įveikusi Toronto „Raptors“ krepšininkus. Pergalingus taškus „Cavaliers“ komandai, aidint finalinei rungtynių sirenai, tritaškiu metu pelnė Damon Jones. Lietuvis į aikštelės šeiminkų krepšį įmetė 10 taškų, po krepšiais atkovojo 6 kamuolius, atliko rezultatyvų perdavimą, kartą suklydo bei surinko 4 pražangas.

„Turniškių skandale“ — nauji veikėjai

Atkelta iš 1 psl.

nesikratantis atsakomybės dėl „Turniškių skandalo“, tačiau išvadas dėl jo padarys tik reikala ištirus teisiškai.

„Aš visiškai neišsiginu. Ir tai, ką Vyriausybės kanceliarija blogai padarė, aš jokių būdu neatsisakau savo dalies atsakomybės, jeigu iš tikrųjų pasirodys, kad aš turiu už kažką konkrečiai atsakyti“, — sakė A. Brazauskas.

Anot jo, jam pavaldžios yra maždaug keturiasdešimt įvairių įstaigų, tarp kurių — ir Vyriausybės kanceliarijos valdoma Komunalinių paslaugų bendrovė.

„Jei bus atitinkami sprendimai, tai reikės išparduoti. Matyt, reikės sudaryti komisiją, grupę ir konkurso tvarka išparduoti visus tuos namus. Ten yra apie 50 mažųjų namelių,

kaimo tipo, yra keturių, penkių, trijų butų namai. Vieni jie rekonstruoti, kiti taip ir stovi apleisti“, — kalbėjo A. Brazauskas, paklaustas, kaip vertina butų nacionalizavimo galimybę.

Komentuodamas šalies prezidento Valdo Adamkaus teiginį, jog valstybės tarnyboje galioja ne tik įstatymai ir kaip šiuo požiūriu vertina savo pavaldinių elgesį, A. Brazauskas sakė: „Blogai atrodo, ką aš galiu pasakyti. Bet aš manau, kad kiekvienas pavaldinys, kiekviena įstaiga turi būti įvertinta pagal Lietuvos įstatymus. Turi būti panaudotos visos teisinės priemonės, įvertinta, palyginta, ar akcinės bendrovės veiksmas atitinka įstatymus, tada bus padarytos išvados“.

Anot Vyriausybės vadovo, savo išvadas jis paskelbs tik po teisinio įvertinimo.

Premjero patarėjas bando nuplėšti KGB bendradarbio etiketę

Vilnius, kovo 9 d. (BNS) — Su Liustracijos komisija besibylinėjantis premjero patarėjas Vilius Kavaliauskas tikina dirbęs „tik Lietuvos labui“ ir niekada slapta nebendradarbiavęs su sovietiniu saugumu.

Tai jis teigė Vilniaus apygardos administracinio teismo posėdyje ketvirtadienį.

Šis teismas nagrinėja V. Kavaliausko skundą, kuriuo prašoma, kaip neteisėtą ir nepagrįstą, panaikinti pernai lapkričio 18 dieną priimtą Liustracijos komisijos nutarimą, pripažinusį V. Kavaliauską sovietinio saugumo bendradarbiu.

Pareiškėjas sako, kad nėra rašęs pasižadėjimo bendradarbiauti su sovietinio saugumo struktūra KGB, nežinojo apie savo pseudonimą.

Archyvinis dokumentas išanalizavusi Liustracijos komisija padarė išvadą, kad sovietmečiu žurnalistu dirbęs V. Kavaliauskas turėjo pseudonimą „Karalius“.

Vis dėlto Liustracijos komisija pripažįsta, kad tarp archyvinis dokumentų nėra radusi raštiško V. Kavaliausko pasižadėjimo bendradarbiauti su KGB, nei įrodymų, kad už

ši bendradarbiavimą jam buvo mokėtas atlygis.

Šio žurnalisto pastangomis tuometinio JAV aplinkosaugininko Valdo Adamkaus moksliniai darbai sovietmečiu buvo atgabenti Vilniaus universitetui, o šioms kroviniams irgi reikėjo KGB leidimo.

Teisme nagrinėjamoje byloje dėl galimo bendradarbiavimo su saugumu yra žurnalisto rašyti informaciniai laiškaai sovietų Lietuvos komunistų partijos centrinio komiteto pirmajam sekretoriui Petru Griškevičiui, kitiems tuometiniams partijos veikėjams.

Liustracijos komisijai teisme atstovaujantis teisininkas Petras Ragauskas pripažįsta V. Kavaliausko nuopelnus gabenant į Lietuvą meno vertybes, tačiau jo manymu, tam tikri faktai negali būti nutylėti.

„1989 metais rašoma apie tai, kad pagal KGB užduotį savo publikacijas rengė kai kurie asmenys. Tarp jų — „Karalius“. 1990 metais KGB rašo, kad „Karalius“ vyko į Kiprą, Švediją, Suomiją. Koks tikslas rašyti, jei tas žmogus yra nieko vertas?“, — sakė P. Ragauskas.

G. W. Bush baltarusių universitetą Vilniuje vadina „vilties švyturiu“

Vilnius, kovo 9 d. (BNS) — Iš Baltarusijos ištremtas bei Vilniuje veikti pradėjęs Europos humanitarinis universitetas (EHU) tarnauja kaip „vilties švyturius“ Baltarusijos tautai, sveikinimo laiške universiteto dėstytojams ir studentams rašo JAV prezidentas George W. Bush.

„Sviesdamas ir informuodamas Baltarusijos jaunimą bei kitus žmones, Jūsų universitetas tarnauja kaip vilties švyturius ir suteikia kitai vadovų kartai žinių ir supratimą apie tai, kaip kuriamas pasaulis, kuriame žmonės visur gali džiaugtis laisve ir kilnumu“, — JAV presiden-

tas sveikinime kreipėsi į universiteto atstovus.

Pavasario semestrą iškilmėmis pradėjusiam EHU atsiųstame pareiškimе JAV skelbia tolesnę paramą „demokratijos, klestėjimo ir saugumo pažangai stiprinti pasaulyje“.

Mykolo Riomerio universitete įsikūrusio Europos humanitarinio universiteto atidarymas buvo švenčiamas pernai metų birželį. Universitetas tremtyje sulaukė paramos iš viso pasaulio. Valstybės išpareigojo išlaikyti universitetą Lietuvoje, taip pat Baltarusijoje — per nuotolinių studijų programas.

Netekome diplomato A. Simučio

Atkelta iš 1 psl.

stengėsi plėtoti New York lietuvių prekybos rūmų veiklą, lankėsi ir skaitė pranešimus lietuvių bendruomenei Argentinoje, Brazilijoje, Urugvajuje ir Venesueloje.

1953 metais diplomatas parengė ir išleido „Pasaulio lietuvių žinyną“.

A. Simučio nuopelnai Lietuvos

valstybei įvertinti Lietuvos Didžiojo Kunigaikščio Gedimino ordino Didžiojo kryžiumi ir Komandoro kryžiumi.

„Netekome ištikimo diplomato, visą gyvenimą Tėvynės labai dirbusio piliečio. Nuoširdžiai užjaučiu ambasadoriaus šeimą“, — sakė užsienio reikalų ministras Antanas Valionis.



Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS
žinių agentūrų pranešimais)

Saugumo Tarybos narės tariasi dėl Irano krizės

Jungtinės Tautos, kovo 9 d. („Reuters“/BNS) — Ginčas dėl Irano branduolinės programos trečiadienį buvo perkeltas į Jungtinių Tautų (JT) Saugumo Tarybą, kur penkios nuolatinės narės pirmą kartą susitiko kurti plano dėl to, kaip pasiekti, kad Iranas atsisakytų branduolinių ambicijų.

Dauguma diplomatų sutinka, kad Saugumo Taryba, kurią iš viso sudaro 15 valstybių, paskelbs pareiškimą, raginantį Iraną sutikti su JT Tarptautinės atominės energijos agentūros (TATENA) valdytojų tarybos rezoliucijomis.

Tačiau dėl pareiškimą turinio dar diskutuojama, ir penkios nuolatinės narės, turinčios veto teisę, — JAV, Rusija, Kinija, Didžioji Britanija ir Prancūzija — ketina penktadienį vėl susitikti. Visoms Saugumo Tarybos narėms dalyvaujant Irano klausimas bus iškeltas kitą savaitę.

Vienoje TATENA valdytojų taryba, kurią sudaro 35 valstybės, baigė susitikimą dėl Irano branduolinės programos, kuri sudarė sąlygas imtis veiksmų Saugumo Tarybai. TATENA direktorius Mohamed ElBaradei po susitikimo nusiuntė Saugumo Tarybos narėms vasario 27-osios ataskaitą dėl Irano.

Bet Rusija, regis, ketina nepriartinti griežtoms Tarybos priemonėms. Rusijos užsienio reikalų ministras Sergej Lavrov sakė, kad sankcijos Irano atžvilgiu būtų neveiksmingos, o kariniai veiksmai nėra geras sprendimas.

„Nemanau, kad pastarųjų laikų istorijoje sankcijomis, kaip priemonėmis krizei spręsti, kada nors pavyko pasiekti tikslą“, — po susitikimo su JT generaliniu sekretoriumi Kofi Annan sakė S. Lavrov.

Rusija iš esmės nepritarė Saugumo Tarybos igaliojimų panaudojimui Iranui nubausti. „Visi turėtume siekti sprendimo, kuris nekeltų pavojaus TATENA galimybėms tęsti savo darbą Irane, tuo pačiu metu, žinoma, užtikrinant, kad nebūtų pavojaus neplatinto režimui“, — pažymėjo S. Lavrov.

Kinijos užsienio reikalų minis-

tras Li Zhaoxing paragino derėtis toliau ir sakė: „Dar yra bendradarbiavimo galimybių. Mes remiame Europos Sąjungos ir Rusijos pastangas susitarti su Iranu“. Kinija, kaip žinoma, nepitaria sankcijoms.

Europos valstybės Vokietija, Didžioji Britanija ir Prancūzija, kurios derasi su Iranu, sutinka, kad diplomatija dar nesibaigė. Tačiau Vienoje paskelbtame pareiškimе jos leidžia suprasti, kad dėl nepakankamo Irano bendradarbiavimo su TATENA „Saugumo Tarybos veiksmai tapo neišvengiami“.

Didžioji Britanija pasiūlė Tarybai prašyti TATENA per 14 dienų pateikti ataskaitą dėl to, ar Iranas padarė kokią nors pažangą vykdydamas jos reikalavimus, sakė diplomatai, nenorėję, kad būtų skelbiamos jų pavardės.

Tarp TATENA reikalavimų yra reikalavimas, kad Iranas sustabdytų visus su urano sodrinimu susijusius darbus, kuriais, kaip baiminasi Vakarų valstybės, dangstomas atominų bombų gaminimas.

Tačiau Rusijos ambasadorius JT Andrej Denisov sakė, kad 14 dienų yra per trumpas periodas, ir perspėjo, kad šis ginčas neturėtų „tapti TATENA nevaldomas“.

Britų ambasadorius JT Emyr Jones Parry jokių detalių nepateikė, tik sakė, kad jo šalis ir Prancūzija nori „papildomo pasiūlymo“.

Susitikimui pirmininkavęs JAV ambasadorius John Bolton sakė: „kalbėjome apie Saugumo Tarybos vaidmenį ir reakciją dėl Irano nesilaikančių Branduolinės ginkluotės neplatinto sutarties pažeidimų“.

„Nuo to laiko, kai dirbu šiuo klausimu, esminis mūsų pozicijos elementas buvo tai, kad Iranas turi nutraukti sodrinimo veiklą. Ir aš manau, kad toliau galima tik padėti tašką“, — sakė J. Bolton.

JAV Valstybės sekretorės pavaduotojas Nichol Burns vienam Kongreso komitetui sakė, jog Jungtinės Valstijos nori, kad Saugumo Taryba įpareigojamai pasmerktų Iraną ir imtų taikyti sankcijas, jeigu Tehran artimiausiu metu nepaklus.

Komitetas balsavo prieš tai, kad Dubai valdytų JAV uostus

Washington, DC, kovo 9 d. (AFP/BNS) — Įtakingas JAV Atstovų Rūmų komitetas trečiadienį didelę balsų persvarą nubalsavo už tai, kad Dubai bendrovė „DP World“ nebūtų leista valdyti šešių JAV uostų, nors Baltieji rūmai pritaria šių uostų pardavimui.

62 Lešų skirstymo komiteto nariai balsavo už biudžeto pataisą, kuria nebūtų leista „DP World“ kontroliuoti JAV uostų darbą, o prieš balsavo tik du komiteto nariai. Dabar minimų uostų darbą kontroliuoja britų kompanija „Peninsula and Oriental Steam Navigation Co“.

Nors šis komiteto sprendimas yra negalutinis, žinovai jį vertina

kaip skaudų smūgį JAV prezidentui George W. Bush.

Abiejų pagrindinių partijų įstatymų leidėjai mano, kad šis sandėris reikštų grėsmę JAV saugumui.

„DP World“ šiuo metu vykdo 20 mlrd. JAV dolerių vertės perėmimą iš „P & O“, kuri valdo šešis didelius JAV uostus.

G. W. Bush administracija remia šį perėmimą ir yra pažadėjusi vetuoti bet kokią Kongreso įstatymo projektą, kuriuo jis būtų blokuojamas.

Minėtą pataisą, susietą su įstatymo projektu dėl karinės operacijos Irake ir Afganistane neatidėliotino finansavimo, kitą savaitę gali svarstyti Atstovų Rūmai.

EUROPA

MADRIDAS

Siaurės Ispanijos keliuose po baskų partizanų grupuotės ETA perspėjimo telefonu ketvirtadienį sprogo dvi bombos. Pareigūnai pranešė, kad sprogimai nebuvo galingi ir kad nukentėjusiųjų greičiausiai nėra. Apie bombas pranešta tą pačią dieną, kai už įstatymo ribų esanti baskų separatistų partija „Batasuna“, kuri yra susijusi su ETA, visame Baskijos regione paskelbė visuotinį streiką dėl vietos valdžios sprendimo neleisti viešai pagerbti dviejų praėjusią savaitę kalėjime mirusių ETA kalinčių.

LISABONA

Portugalijoje ketvirtadienį pirmą kartą nuo sugrįžimo prie demokratijos 1974 metais prisaikdintas centro dešiniųjų prezidentas. Jis paragino atgaivinti ekonomikos augimą, kuris jau daug metų yra Europos lygos lentelių apačioje. Buvęs ekonomikos profesorius Anibal Cavaco Silva prezidentu buvo išrinktas sausio 22 d. Jo pergalė iš pradžių buvo laikoma smūgiu socialistų vyriausybei, bet dabar manoma, kad ji galės prisidėti prie ministro pirmininko Jose Socrates pastangų reformuoti sustingusią ekonomiką.

VARŠUVA

Lenkijos ir Vokietijos pasienio poste Žemutinės Silezijos vaivadijoje lenkų muitininkai sulaukė 60-metį Lenkijos pilietį, kurio bagaže aptiko 75 kg heroino. Dienraščiu „Rzeczpospolita“ pavyko išsiaiškinti, jog kontrabandą vežė Europoje žinomas lenkų aristokratas grafas Andrzej Dzieduszycki. Narkotikai buvo specialiuose pakeliuose, o jų vertė juodojoje rinkoje yra 10 mln. zlotų. Iš konfiskuoto heroino buvo galima pagaminti 750,000 dozių. 1946 metais Ženevoje gimęs aristokratas 30 metų gyveno Brazilijoje, o į Lenkiją grįžo 1992-aisiais. Trejus metus jis dirbo šios šalies Užsienio reikalų ministerijoje — buvo diplomatinio pro-

tokolo skyriaus vadovas ir ministro patarėjas.

JAV

WASHINGTON, DC

JAV Atstovų Rūmai trečiadienį priėmė įstatymo projektą, kuriuo atšaukė Jackson-Vanik pataisą Ukrainai. Už tokį sprendimą, kuriuo numatoma atkurti Ukrainos ir Amerikos santykiuose vadinamąjį normalių prekybos santykių režimą, balsavo 417 Kongreso narių. Atšaukti Jackson-Vanik pataisą šiai buvusiai SSRS šaliai buvo pasiūlyta, kai JAV suteikė Ukrainai rinkos ekonomikos šalies statusą, turinti palengvinti Kijevui įstoti į Pasaulinę prekybos organizaciją (PPO).

* * *

Netoli JAV sostinės vykstančiame rugsėjo 11-osios sąmokslininko Zacario Moussaoui bylos procese liudytojas trečiadienį pareiškė, jog kaltinamasis jam sakė, kad „svajojų užgrobtu lėktuvu taranuoti Baltuosius rūmus“. Teismas išklausė Faiza Bafana parodymus, įrašytus į vaizduotę. Pats jis kaltinamas tuo, kad buvo artimos „al Qaeda“ teroristų organizacijos „Jemaah Islamiyah“, veikiančios Pietryčių Azijoje, išdėtininkas. Įrašas buvo padarytas prieš ketverius metus. Z. Moussaoui buvo suimtas mėnuo prieš 2001-ųjų rugsėjo 11-osios atakas dėl imigracijos taisyklių pažeidimų. Arešto metu jis mokėsi pilotų mokykloje.

AZIJA

BEIJING

Kinija apkaltino JAV „pažeidžiant kitų valstybių suverenitetą ir paminant jų piliečių teises bei laisves“. Tai teigiama šios komunistinės milžinės Valstybės Tarybos pranešime apie žmogaus teisių laikymąsi JAV, išplatintame ketvirtadienį. Dokumente sakoma, kad „per JAV vyriausybės vykdomas karines kampanijas kitose šalyse neretai masiškai žudomi taikūs piliečiai“. Be kita ko, pažymima, kad „per JAV surengtą operaciją Irake žuvo mažiausiai 100,000 nekaltų irakiečių“. Taip pat primenama, kad JAV kareiviai tyčiojosi iš karo belaisvių.

ATLANTIC Express Corp. 1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight

Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Auto Export

Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Small Packages

Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

SUNKI KASDIENYBĖS NAŠTA

**IONAS KAZIMIERAS
BURDULIS**

Žiema šiemet pasitaikė atšiauri – netrūko nei žvarbaus vėjo, nei didelių speigų, nei sniego. Vaikams bėpigu – už rogučių, slidžių, pačių ir marš į laukus! Suaugusiems kita šneka, – ar šalta, ar sniega, reikia eiti į darbą, duoną uždirbti.

Gerai tiems, kas šiltoje patalpoje, kontoroje, parduotuvėje ar gamykloje už stalo ar prie staklių ramiai savo darbą dirba, bet kaip sekasi tiems, kas per vasaros karščius, per žiemos speigus, savo nelengvai pasiekiamą duoną kasdien pelydama, apie patalpą tik pasvajoti gali?

Širvintose būdamas, dažnai užsuku į turgų pasižvalgyti – gal ką pigesnio nusipirkti aptiksiu, gal kokią pažįstamą sueisiu. Miestas nedidelis, turguje žmonių nedaug, tad visi prekeiviai man jau iš veido pažįstami. Prieš keletą dienų atvykęs į Širvintas, nusprendžiau pakalbinti vieną turgaus prekiautoją ir pasmalsauti kaip jai sekasi verslas. Šiltai apsirengusi, rymo moteris vieniša savo kioskelyje, kantriai nešdama savo našta, žinodama, kad ar liga, ar bėda, iš niekur pagalbos nesulauks. Ne šiemis žmonėms skirti Europos Sąjungos milijardai, ne jiems atostogos šiltoje kraštoje...

Mano pakalbinta Sabina Butkevičienė pasiskundė, jog žiemą uždarius menkas. Man pasiteiravus, kame būtų priežastis, atsakė, jog prekių pakanka, jos gana įvairios, tačiau labai stinga pirkejų, be to, jų perkamoji galia labai silpna.

– Laukiame, kada žmonės gaus pensijas, pašalpas, atlyginimus, tada jie ir ateina apsipirkti, – sakė Sabina.

Į mano klausimą, kokiomis prekėmis daugiausia prekiauja, Sabina atsakė, jog turi pačių įvairiausių prekių, – prekiauja siūlais mezgimui, apatiniais ir viršutiniais drabužiais, patalyne, pastaruoju metu yra gavusi lovatiesių, kuriomis prigio prašmatnus „pledų“ pavadinimas. Tai Turkijoje, Korėjoje gamamos geros kokybės, šiltos vilnonės antklodės. Jas žmonės noriai perka.

Savo prekes Sabina į Širvintas parsiveža iš Gariūnų, tapusių smulkaus urmo prekyviute, žinoma ir už Lietuvos ribų. Per ilgą laiką nusiostovėjo pastovūs prekybiniai kontaktai su urmininku, kas laiduoja ir pastovias kainas.

Sabina dirba išsigijusi individualaus verslo liudijimą, už kurį mokesčių inspekcija ima nustatyto dydžio mokesčių nepriklausomai nuo gaunamų pajamų. Mėnesiui išieina maždaug 50 litų. Turi pelną ar neturi, niekam tai nerūpi, – mokėti reikia tvarkingai. Už darbo vietą mokėti reikia tokiais pačiais pagrindais.

Į klausimą, ar seniai dirba turguje, Sabina atsakė, jog dirba jau seniai. Iš pradžių keletą metų prekiaavo gėlių ir daržovių sėklomis, po to toje patioje vietoje prekiaavo maisto prekėmis, o dabar jau penktus metus prekiauja drabužiais, duonai užtenka, juolab, kad jos šeima nedidelė. Su sėklomis sekėsi labai gerai, nebloggerio ejo prekyba ir su maisto prekėmis, tačiau, prieš keletą metų priešais turgavietę atsidaręs prekybos centras „Saulutė“ surietė į ožio ragą visus smulkius prekeivius, prekiavusius maisto prekėmis. Nenoromis teko specializuotis kitoje srityje.

Sabina – sena Širvintų gyventojė, Širvintuose pradėjo dirbti dar gyvendama kaime. Dirbo centriniame vaistinėje fasuotoja, kurį laiką – restorane, visur stengėsi dirbti sąžiningai, padėti kitiems.

Išsiskyriau su prekeive Sabina, palinkėjęs sėkmės jos sunkiame darbe. Širdį man spaudė, matant jos ir jos bendradarbių nelengvą dalį, suprantant, jog jos yra patekęs savotiškon vergovė, – jos negali net trumpam palikti savo vietos, nes valgyti reikia kasdien, o šiame darbe turtų nesusikraus, iš valdžios malonių nesulauksi. O jei tik vieta taps laisva, bematant į ją atsiras daug pretendentų. Antra vertus, joms galima tik pavydėti jų didvyriško pasipriešinimo savo kasdienybei, – jos kantriai neša savo vargo našta, neburnodamos prieš savo likimą, neskandindamos savo širdgėlos alkoholyje, kovodamos, bet nepasiduodamos.

VATIKANAS KRITIKUOJA KARIKATŪRAS

Vatikanas vasario 4 d. paskelbė tokio turinio pareiškimą:

„Atsiliepdama į prašymus išdėstyti šventojo Sosto poziciją pavienių asmenų ir ištisų bendruomenių religinius jausmus užgaunančių nesėnų vaizdų atžvilgiu, Vatikano spaudos tarnyba pareiškia:

1. Žmogaus teisių deklaracijos patvirtina teisę į minties ir raškos laisvę negali suponuoti teisės žėisti religinius tikinčiųjų jausmus. Šis principas aiškiai galioja kiekvienos religijos atžvilgiu.

2. Be to, bendrabūvis, idant būtų skatinama taika tarp žmonių ir tautų, reikalauja aplinkos, reiškiančios tarpusavio pagarbą. Maža to, kiekviena kitų kritikos ar pajuokos forma liudija žmogiškojo jautrumo stygių ir kartais gali būti neleistina provokacija. Istorija rodo, jog taip neįmanoma užgydyti tautų gyvenime esančių žaizdų.

3. Sykiu iškart pasakytina, jog atsakomybės už įžeidimus, padarytus asmens ar spaudos organo, nevalia primesti atitinkamos šalies viešosioms institucijoms; tos šalies valdžia prireikus gali ir turi įsikišti

vadovaudamasi savo nacionaliniais įstatymais. Smurtiniai protesto veiksmai lygiai taip pat apgailėtini. Reakcija į įžeidimą nevalia paminti religijos tikrosios dvasios. Reali ar žodinė nepakanta – nesvarbu kieno, kaip veiksmas ar kaip reakcija – visada kelia rimtą grėsmę taikai”.

Popiežiškosios dialogo tarp religijų tarybos prezidentas arkivyskupas Michael Fitzgerald interviu Vatikano radiui pareiškė, jog labai svarbu dabartiniam konfliktui neįleisti virsti „civilizacijų susidūrimu”. Jis sakė: „Turime suprasti, koks stiprus yra religinis jausmas, ir kaip labai musulmonai visame pasaulyje jaučiasi įžeisti šių karikatūrų, kuriomis rodoma nepagarba tam, ką jie laiko šventu. Neturime žeminti pagarbos, kurią musulmonai jaučia savo pranašui Mahometui”. Tokias publikacijas linkstama teisinti apeliuojant į nuomonės laisvę. Tačiau ir religijos, ir nuomonės laisvė turi savo ribas. „Neteisinga provokuoti kitus”, – pabrėžė Fitzgerald.

Bažnyčios žinios,
2006 m., Nr. 3

Margumynai

NORĖTŲ DAUGIAU ŽMONŲ

Du trečdaliai Rusijos piliečių (62 proc.) neigiamai vertina daugpatystės Rusijoje galimybę, rodo Viešosios nuomonės fondo surengta apklausa. Dauguma jų, aiškindami savo poziciją, rėmėsi šalies morale ir tradicijomis: meilė ir santuoka – tai tik dviejų žmonių reikalas (10 proc.), daugpatystė prieštarauja mentalitetui ir auklėjimui (8 proc.), neleistina dėl religinių įsitikinimų (8 proc.), amorali (5 proc.) ir iš esmės ydinga (6 proc.). Antra vertus, pažymi sociologai, kai kurie respondentai greičiau akcentavo praktinį klausimo aspektą: jų požiūriu, Rusijos vyrai materialiai nepajėgtų išlaikyti kelių žmonių (8 proc.).

Taip pat nuskambėjo nuomonė, kad, leidus daugpatystę, vyrai moraliai degraduotų („tik būtų, kad vyrų ištvirtavimas dar būtų ir įteisintas”; „jie ir taip nieko neveikia”, o tada suvis tinginiautų: rūkytų kal-

janą, drybsodami ant sofų”; „tokia santuokos forma žemins moteris – po 2 proc.). Tuo tarpu kas dešimtas apklausos dalyvis (10 proc.) teigiamai vertintų leidimą turėti kelias žmonas. Vienų nuomone, tai padėtų išspręsti vyrų stygiaus ir mažėjančio gimstamumo problemas (2 proc.). Kiti pabrėžia, kad žmonių skaičius – kiekvieno asmeninis reikalas, reikia leisti žmonėms rinktis (2 proc. atsakymų). Treti sako, kad daugpatystės legalizavimas įgalintų įteisinti faktiškai egzistuojančius ryšius ir iš dalies išspręsti nesantuokinių vaikų problemą (1 proc.).

Pasak specialistų, į daugvyrystę Rusijos gyventojai reaguotų iš esmės taip pat, kaip į daugpatystę: leidus moterims turėti po keletą vyrų, 6 proc. apklaustųjų tai vertintų teigiamai, 20 proc. – abejingai, 65 proc. – neigiamai.

„Interfax”/BNS

SKELBIMAI

NEKILNOJAMASIS TURTAS

GREIT PARDUODA

First Landmark Realty

Bus. 773-590-0205
Res. 708-425-7160

**RIMAS
STANKUS**

- Čikagoje ar priemiesčiuose
- Greitas ir sąžiningas patamavimas
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Tarpininkaujame gaunant paskolą
- Pensininkams nuolaida



PASLAUGOS



**STATE FARM
INSURANCE
AUTOMOBILIO,
NAMŲ, SVEIKATOS IR
GYVYBĖS DRAUDIMAS**

Agentas Frank Zapolis (versle 49 metai)
Off. Mgr. Aukšė S. Kane,
Vilma Jarulienė,
Virginija Smuikaitienė
kalba lietuviškai.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654; 773-581-8654

SIŪLO DARBĄ

**Experienced CNA or Home Health
Aide needed. Must have valid proof
to work in the United States.
Must speak English & driving a plus.
Come & go or live-in. Also need exp.
Baby/child care workers.
Call Willie 312-648-1565**

**Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500**

Remkite ir platinkite

DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

SKELBIMAI

PASLAUGOS

Namų ir ofisų valymas.
Patirtis. Geros kainos.
Sąžiningas darbas.
Tel. 630-788-8912

SIŪLO DARBĄ

**Darbai reikalingi dażytojai,
staliai su darbo patirtimi.
Būtinai turėti mašiną.
Pageidautina,
kad kalbėtų rusiškai.
Tel. 847-980-7887.**

Namams Paskolos, Apdraudos Sąskaitos

**MUTUAL FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO**

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
(773) 847-7747

Stephen M. Oksas, President



Patarnaujam Čikagos ir Apylinkų Lietuviams Daugiau Kaip 100 Metų.

FUTBOLAS ČIKAGOJE

NUKRITO Į ŽEMESNĘ VIETĄ

Sporto sirgaliai nelabai galėjo tikėti, kad „Lituanicos“ („Liths“) futbolo komanda, praėjusiais metais „Metropolitan“ lygos „major“ divizione atsistūrusi pirmaujančių tarpe (III vieta), šiemet taip žemai kristų. Bet, deja, taip atsitiko: mūsiškiai užėmė priešpaskutinę (9-ąją) vietą ir turėjo atsisveikinti su salės futbolo pirmenybių aukščiausia grupe.

Kovo 5 d. įvykusiose rungtynėse lietuviai turėjo vilčių įsikabinti į 8-ąją vietą, tačiau reikėjo prieš tai įveikti „Eagles“ futbolininkus. To padaryti jie nepajėgė, nes lenkai laimėjo 5:4 ir palaidojo mūsiškių viltis. Jau pačioje šių lemiamų rungtynių pradžioje lenkai pirmavo 3:0, bet lietuviai lengvai nepasidavė ir Mindaugo Palaimos, Algirdo Zamaļaičio bei Laimono Bytauto šūviais išlygino pasekmes.

Reikalą gerokai pagadino komandos kapitono Lino Jakovlevo pasikarščiavimas, kuomet, protes-

tuodamas prieš, jo nuomone, neteisingai lenkų naudai užskaitytą įvartį, parstūmė ant grindų teisėją ir buvo pašalintas iš aikštės. Tada lenkai, turėdami daugiau žaidėjų, įstengė pelnyti dar du įvarčius, o mūsiškiai tik vieną.

Arčiausiai lietuvių buvusi „Maroons“ komanda irgi pralaimėjo (prieš „Lightning“, 7:3), bet tas lietuviams nepadėjo. „Maroons“ sąskaitoje 8 taškai (17–21 įvarčių santykis), o „Lituanicos“ 7 taškai (18–29 įvarčių santykis). Paskutinėje vietoje liko „Legovia“ — 1 tšk. (12–38 įv. santykis).

Pirmą vietą užėmė „Schwaben“ — 21 tšk.; II — „United Serbs“ — 20 tšk., III — „Polonia“ — 19 tšk.

Dabar „Lituanicos“ futbolininkų laukia pirmenybių lauke antrasis (pavasario) ratas. Čia lietuviai toliau kovos tarp geriausiųjų komandų.

E. Šulaitis



Čikagos LFK „Lituanica“ vyrų komandos nariai su vadovais klubo 55 m. sukakties minėjime (2005.11.19) apdovanoti pasižymėjimo ženklais. Deja, jie pralaimėjo salės pirmenybių varžybas ir liko priešpaskutinėje vietoje iš 10 komandų.

E. Šulaičio nuotrauka.

Futbolo klubo „Lituanica“ susirinkimas

Kovo 19 d., sekmadienį, 1 val. p.p., LFK „Lituanica“ šaukia metinį klubo narių ir rėmėjų susirinkimą PLC posėdžių kambaryje, Lemonte.

Bus aptariama klubo veikla, padaryti pranešimai, vyks valdybos ir revizijos komisijos rinkimai, bus progą susimokėti nario mokesį. Negalintys dalyvauti, nario mokesį (20 dol.) gali siųsti Leonui Juravičiui 15242 Narcissus CT, Orland Park, IL 60462.

E.Š.

Sportas LIETUVOJE

Lietuvos rankinio didžiąją taurę iškovojo „HC Vilnius“

Lietuvos vyrų rankinio didžiąją taurę pirmą kartą klubo istorijoje iškovojo „HC Vilnius“ komanda, kuri atsakomosiose rungtynėse namuose 31:25 įveikė 2005 m. taurės savininę Panevėžio „VikingMalt“ komandą.

Pirmosiose rungtynėse Panevėžyje pranašesni buvo aikštelės šeimininkai, šventę pergalę 26:21.

Likus vos kelioms sekundėms iki varžybų pagrindinio laiko pabaigos, Vilniaus klubo žaidėjas Marius Panavas pelnė įvartį, lėmusį „HC Vilnius“ pergalę. Jis buvo rezulta-

tyviausias komandos žaidėjas, pelnęs devynis įvarčius.

Svariai prie pergalės prisidėjo ir Evaldas Veida, įmetęs 8 įvarčius, bei Kęstutis Lapinskas, pasižymėjęs 5 kartus.

„VikingMalt“ komandoje rezultatyviausiai žaidė Aurelijus Sabonis, pelnęs 12 įvarčių, ir Nedas Jarašiūnas — 4.

Po rungtynių nugalėtojų taurę Vilniaus rankininkams įteikė Lietuvos rankinio federacijos (LRF) prezidentas Vytenis Andriukaitis.

ELTA

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
MAUNAK V. RANA, MD
Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių, sužeidimų darbotvieteje bei kitų vietų skausmo diagnostikos ir gydymo specialistai.

Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
www.illinoispain.com

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Ste. 516
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Akių ligų specialistai

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Širdies ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

SKELBIMŲ SKYRIUS
TEL. 773-585-9500

Sportas LIETUVOJE

Ž. Savickas — stipriausias tarp stipriausiųjų

Savaitgalį prestižines galiūnų varžybas „Arnold's Strongman“ Columbus mieste (JAV) laimėjęs Lietuvos stipruolis Žydrūnas Savickas sakė, kad ketvirtoji iš eilės pergalė šiame turnyre jam labai reikšminga, nes šių metų varžybose dalyvavo visi pajėgiausi pastarųjų metų stipruoliai.

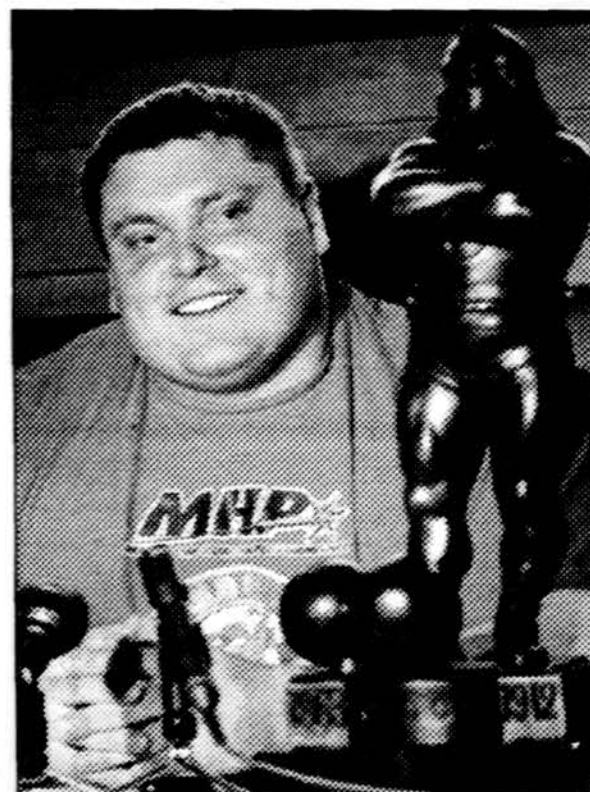
30-metis pasaulio ir Europos čempionas turnyrą laimėjo užtikrintai — Žydrūnas surinko 53.5 taško, o antrąją vietą užėmęs pasaulio vicečempionas ukrainietis Vasilij Virastjuk nuo jo atsiliko net 8.5 taško. Trečias liko Rusijos atstovas Michail Kokliajev, surinkęs 38.5 taško. Turnyre dalyvavo dešimt stipruolių.

„Tai pačios svarbiausios varžybos galiūnų sporte — jų nugalėtojas laikomas stipriausiu žmogumi pasaulyje, — spaudos konferencijoje restorane „Čili kaimas“ sakė Ž. Savickas. — Atsižvelgiant į dalyvių pajėgumą, galima teigti, kad šių metų „Arnold's Strongman“ turnyras buvo pats stipriausias“.

Per varžybas 175 kg svėręs Ž. Savickas buvo pirmas arba pasidalijo pirmąją vietą keturiuose rungtyse iš šešių. Lietuvis šiose varžybose pagerino dviejų rungtių pasaulio rekordus: 166 kg sveriančią „Apolono ašį“ iškėlė aštuonis kartus, o nuo žemės atkėlė 451 kg svorį. Dabar iš Biržų kilusiam stipruoliui priklauso dešimt pasaulio rekordų.

Ž. Savickui už pergalę atiteko 20,000 JAV dolerių čekis, tiek pat įvertintas laikrodys bei 10,000 dolerių vertės bronzinė legendinio stipruolio Louis Cyr statulėlė, sverianti beveik 20 kg.

Ž. Savickas pažymėjo, kad tokia



Ž. Savickas — stipriausias tarp stipriausiųjų.

Gedimino Savickio (ELTA) nuotr.

įtikinančią pergalę jis pasiekė būdamas puikios sportinės formos. „Prieš paskutinįją rungtį nebereikėjo net susikaupti, nes 78 kg svarmenį iškelti viena ranka pakako vos vieną kartą, — teigė 191 cm ūgio galiūnas.

„Arnold's Strongman“ varžybos yra viena „Arnold Fitness Weekend“ renginio, globojamo kultūrizmo legendos, dabartinio California gubernatoriaus Arnold Schwarzenegger, dalių. Ž. Savickas sakė, kad galiūnų varžybose jį karštai palaikė ir kelios dešimtys JAV gyvenančių lietuvių.

Balandžio 20-21 dienomis Ž. Savickas dalyvaus varžybose Dubai (Jungtiniai Arabų Emyratai).

Beje, antradienį buvo pristatyta nauja restoranų „Čili kaimas“ patiekalų linija, sukurta pagal Ž. Savicko rekomendacijas.

ELTA

Geriausias Europos lengvaatletis

Prancūzijoje vykusią Europos lengvosios atletikos uždaru patalpų taurės varžybų metu buvo apdovanoti geriausi 2005 metų Europos lengvaatlečiai — Lietuvos disko metikas Virgilijus Alekna ir Rusijos šuolininkė su kartimi Jelena Isinbajeva.

Rinkimuose, kurių rezultatai

buvo paskelbti sausio pradžioje, dalyvavo Europos šalių lengvosios atletikos federacijos, žiniasklaidos atstovai ir lengvosios atletikos gerbėjai.

Dukart olimpinį ir dukart pasaulio čempioną V. Alekną geriausiu išrinko visos trys rinkėjų grupės.

ELTA

LIETUVIŲ FONDAS IR LIETUVIŠKOJI ŽINIASKLAIDA

Lietuvių fondas tebetęsia pernai pradėtą spaudos konferencijų ciklą. Šiomet jau antrasis toks susitikimas su LF vadovybe ir lietuviškosios žiniasklaidos atstovais įvyko kovo 8 d., Pasaulio lietuvių centre. Nors šį kartą konferencija nebuvo gausi dalyviais, bet išgirdome įdomių pranešimų apie Lietuvių fondo veiklą, planus ir siekius.

Spaudos konferencijos paprastai šaukiamos rytojaus dieną po Lietuvių fondo tarybos ir valdybos posėdžio (ši kartą vykusio kovo 7 d.). Tad į susirinkusius visų pirma prabilo LF Tarybos pirmininkas Vytautas Kamantas, kuris yra tiesiog trijų Amerikos valstijų gyventojas: vasara — Grand Rapids, MI, žiemą — Floridoje, o Illinois valstijoje Lietuvių fondo ir šeimos reikalais lankosi taip dažnai, kad galima jį pavadinti ir šios valstijos gyventoju. Ir šią savaitę jis atskrido iš Floridos dalyvauti LF vadovybės posėdyje, taip pat spaudos konferencijoje.

V. Kamantas pažymėjo, kad tarybos ir valdybos posėdžio darbotvarkėje dominavo netolimo Lietuvių fondo narių metinio suvažiavimo reikalai. Suvažiavimas įvyks balandžio 29 d. PLC. Dalyvių registracija — 8:30 v. r., suvažiavimo pradžia — 9:30 v. r. Labai svarbu, kad kuo daugiau LF narių suvažiavime dalyvautų, nes be kitų einamųjų reikalų, laukia ir rinkimai. Šiomet trejų metų kadenciją baigia šie LF Tarybos nariai: Gediminas Balukas (jis iš tarybos pasitraukė 2005 m. rudenį), Daina Kojelytė, Algirdas Ostis, Antanas Razma, Vytautas Vaitkus, Jonas Valaitis. Vienų metų kadenciją kontrolės komisijoje baigia Kazys Laukaitis, Algirdas Saulis, Aleksas Vitkus.

Kaip buvo ne kartą skelbta mūsų žiniasklaidoje (ypač „Drauge“) LF nariai galėjo siūlyti kandidatus į LF tarybą ir kontrolės komisiją. Į LF tarybą pasiūlyti ir sutiko kandidatuoti šie asmenys: Ramūnas As-

trauskas, Rimas Domanskis, Rimas Griškelis, Daina Kojelytė, Almis Kuolas, Algirdas Saulis, Marija Mažeikaitė-Utz; į kontrolės komisiją — Kazys Laukaitis, Dalia Povilaitienė, Vytautas Vaitkus. LF nominacijų komisiją sudaro: Saulius Čyvas (pirm.), Robertas Vitas, Ramona Steponavičiūtė-Žemaitienė. Buvo pabrėžta, kad papildomus kandidatus galės siūlyti LF nariai metinio suvažiavimo metu.

LF knygas nuodugniai patikrino „Knutte & Associates“ firma ir rado, kad visi duomenys tikslūs. Po to patikrinimą atliko ir LF kontrolės komisija, kuri taip pat neturėjo jokių pastabų dėl LF pajamų ar išlaidų. LF Tarybos pirmininkas pastebėjo, kad per 44 veiklos metus aukomis, įnašais ir palikimais LF surinko 16 mln. 29 tūkst. dolerių, iš kurių Lietuvai duotas 1 mln. 317 tūkst. Pereitų metų gruodžio 21 d. LF turtas buvo 15 mln. 300 tūkst. dol. LF iki šiol pajėgė išlaikyti visą suaukotą kapitalą (parama teikiama tik iš procentų).

Savo vėliau padarytame pranešime LF valdybos pirm. Sigita Balzekienė pasidžiaugė, kad auditą atlikusi „Knutte & Associates“ firma davė aukščiausią, kokią tegali duoti, įvertinimą Lietuvių fondui už tvarkingai, sąžiningai ir kruopščiai vedamą sąskaitybą.

Baigdamas pranešimą, V. Kamantas paminėjo šiemetinius Lietuvių fondo veiklos tikslus: tęsti naujų narių vaju, kuris pernai buvo labai sėkmingas; stengtis, kad į LF įsijungtų naujieji lietuvių imigrantai; siekti, kad LF pagrindinis kapitalas kuo greičiau priartėtų prie 20 mln. dol. ribos. Jis dėkojo žiniasklaidos atstovams už LF veiklos garsinimą, kvietė visus dalyvauti LF narių suvažiavime balandžio 29 d. ir pranešė, kad kita spaudos konferencija numatoma gegužės 17 d.

Vytenis Kirvelaitis savo pranešime ragino žiniasklaidą rašyti pra-

šymus paramai iš LF gauti. Visi prašymai turi būti išsiųsti iki balandžio 15 d. (pašto data), formas bus galima gauti LF raštineje. Pelnos skirstymo komitetas prašymus svarstys birželio 10 d. Išimtis yra stipendijų prašymai, kuriuos reikia išsiųsti LF raštinei iki kovo 15 d. (taigi, laiko labai nedaug). Formas studentai gali rasti LF e-adresu: www.lithfund.org o LF raštinės e-adresas: admin@lithfund.org Pelnos skirstymo komiteto pirm. yra Ramona Steponavičiūtė-Žemaitienė. Sudaryta stipendijų prašymams peržiūrėti pakomisija, susidedanti iš Tado Kulbio (pirm.), Jūratės Budrienės, Juozo Polikaicio, Arvydo Tamulio ir dr. Svajaus Asadausko. Ši pakomisija posėdžiaus ir prašymus svarstys gegužės pradžioje.

LF valdybos pirm. Sigitos Balzekienės pranešimas buvo neilgas, bet svarus. Ji pasidžiaugė vasario mėnesį pradėtu leisti LF žiniaraščiu „Liepsna“, kuris bus siuntinėjamas nariams ir platinamas visuomenei. Leidinėlis leidžiamas atskirai lietuvių ir anglų kalba. Apskritai dabartinė LF valdybos pirmininkė pasižymi darbštumu, kūrybingumu ir naujų kelių ieškojimu, kad kuo daugiau žmonių sužinotų apie Lietuvių fondą ir jį remtų savo įnašais, įstotų naujais nariais. Metų pradžioje nariams siunčiamuose laiškuose buvo įdėta magnetinė trispalvė su LF logo, tinkanti prisegti prie automo-

bilio ar kito metalinio daikto. Šiuo metu paruošti plakatai su gražia jaunavedžių nuotrauka, juos pagerbiant, nes jaunavedžiai buvo įrašyti į LF. Bus išspausdinama ir kitokių plakatų, paminint ar pagerbiant nusipelnusius LF senesnius narius ar naujai įstojusius. Narystę Lietuvių fonde galima dovanoti vestuvių, gimtadienio, sukaktuvių ar kitomis progomis. Dovaną gavusiam išsiunčiamas gražus pasveikinimas.

Valdybos pirmininkė pažymėjo, kad šiuo metu LF turi 17 atstovų įvairiose lietuvių telkiniuose; pagidaujama jų dar daugiau, kad žinia apie LF pasiektų kiek galima daugiau lietuvių. Būtų gerai rasti LF atstovus ir didžiosiose lietuviškose organizacijose, kurios nuolat sulaukia LF finansinės paramos.

Buvo ypač malonu, kad LF pirm. Sigita Balzekienė labai jautriai ir taktiškai pareiškė padėką, pasitikėjimą ir moralinę paramą „Draugui“, kuris šiuo metu nukentėjo nuo šlykščiai šmeižikiškų laiškų. Ji tvirtino, kad tokia griauanti veikla iš esmės „Draugui“ nepadarys žalos, nes lietuviškai visuomenė yra pasipiktinusi šiuo elgesiu ir tvirtai stoja „Draugo“ pusėje.

Pasibaigus spaudos konferencijai, susirinkusieji dar valandėlę dalinosi mintimis ir išsiskirstė prie savo darbų.

Danutė Bindokienė

Lietuvių fondas išleido savo leidinuko „Liepsna“ pirmąjį numerį. Leidinukas bus leidžiamas reguliariai. Jame pateiktos žinios apie Lietuvių fondą, apie didėjančią LF narių skaičių, nurodoma, kam paskirta Fondo parama. Rasite ir kitų naujienų.



LIEPSNA

14911 127th St. Lemont, IL 60439 Tel. 630-257-1616 Fax 630-257-1647 www.lithfund.org

2006m. vasario mėn.
Numeris 1

„Draugo“ knygynėlyje

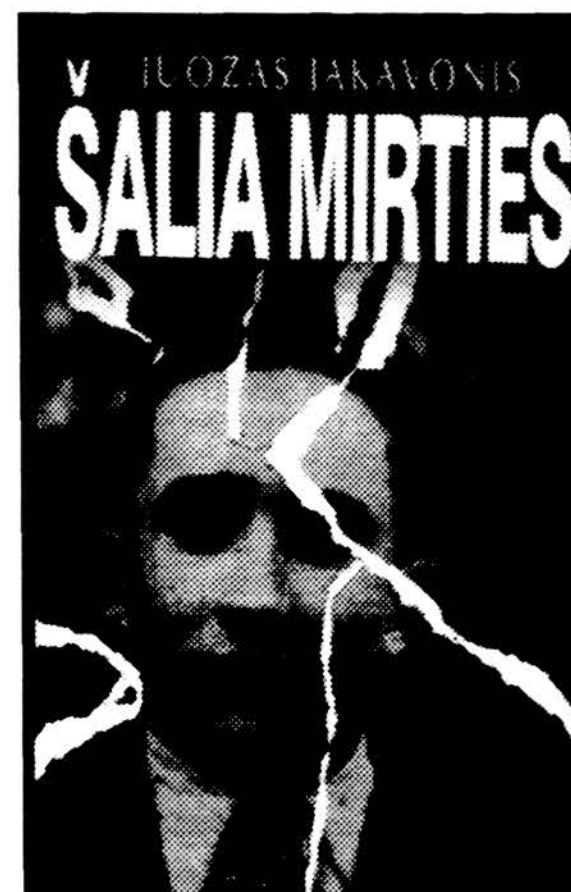
JUOZAS JAKAVONIS „ŠALIA MIRTIES“

Tai knyga apie Džukijos pokario partizanus. Knyga žmogaus, perėjusio okupacinės sistemos kankinimus, bet išlikusio, nepalūžusio.

Sulaukus Nepriklausomybės, J. Jakavonis nutarė parašyti knygą apie lietuvių kančias ir ištvermę, apie partizaninį karą ir išdavystės kainą. Tai atsiminimai apie partizaninę kovą Merkinės apylinkėse, kančias, patirtas saugume, Gulago lageriuose, liudijimai apie gyvenimą Lietuvoje iki Atgimimo.

„Į savo budelius Juozas Jakavonis žvelgia su krikščionišku atlaidumu ir artimo meile, — rašo Aldona Žemaitytė knygos pratarmėje. Knygos „Šalia mirties“ skaitytojams tebūnie tai istorijos pamoka, perspėjanti, kad istorija sukasi ratu pagraisindama: jei nebūsite laisvės sargyboje, ateis svetimieji ir pagrobs ne tik materialinius, bet ir dvasinius turtus, kurie sudaro Tėvynės laisvės ir meilės, valstybės piliečių santarvės ir gerovės pamatą“. Knyga iliustruota nuotraukomis iš asmeninio autoriaus albumo.

Knygos kaina — 15 dol. pridėdant



9 proc. užsisakant Illinois valstijoje. Persiuntimo kaina — 5 dol. Už kiekvieną papildomą knygą — 1 dol. mokės. „Draugo“ knygynėlio adresas: 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629. Tel. pasiteiravimui: 773-585-9500.



Amerikos lietuvių TV rodo:

Sekmadienį, kovo 12 d., 7 — 8 v.v.: „100 klausimų“ — kaip lietuviai galvoja ir ką iš tikrųjų reikia žinoti ruošiantis Amerikos pilietybės egzaminui. Tautiečių atsakymus komentuoja advokatas R. Keželis.

Pokalbis su dailininke Ina Nenortiene iš Bostono, kurios skiautinių paroda šiuo metu vyksta Lietuvių dailės muziejuje Lemonte. Žiūrovai galės iš arčiau susipažinti su dailininke ir jos kūryba.

Programėlė vaikams.

Antradienį, kovo 14 d., 7 — 8 v.v.: Reportažas iš Lietuvių fondo spaudos konferencijos bei „Lietuvių balso“ literatūrinių premijų įteikimo šventės.

Čikagos lietuvių krepšinio lygos valandėlė.

Ketvirtadienį, kovo 16 d., 7 — 8 v.v.: žinios iš Lietuvos — „Panoramų“ santraukos.

Penktadienį, kovo 17 d., 7 — 8 v.v.: speciali lietuviškų kino filmų programa. Filmų rodymą remia „Stawski Distributors“, pristatantys lietuviams puikų „Kalnapilio“ alų.

ALTV laidas galite žiūrėti kiekvieną antradienį, ketvirtadienį ir sekmadienį nuo 7 iki 8 v.v. Laidos kartojamos — antradienį, ketvirtadienį, penktadienį 1:30 — 2:30 v. p.p. per WFBT 48 kanalą bei „Comcast“ 248 kabelinį kanalą.

Taip pat Jūs visada galite siūlyti siužetus mūsų laidoms!

ALTV inf.
Tel. 708-839-9022, altv@comcast.net

STIPRIOJI LYTIS NEIŠVENGIA ISTERIJOS

Norint kad posakis „mano namai — mano tvirtovė“ taptų realybe, reikia įdėti nemažą pastangų. Ypač tuose namuose, kuriuose gyvena ūmaus charakterio, dažnai nervingi žmonės. Atrodytų, kad ramybę pirmiausia turėtų užtikrinti vyrai. Manoma, kad jie savo elgesiu, reiklumu kitiems šeimos nariams privalėtų sukurti jaukią namų aurą.

Tačiau šiandien to galima tikėtis ne iš kiekvieno vyro. Dėl įvairių priežasčių jie patys tampa šeimos drumstėjais, triukšmadariais. Moterys stebisi: kodėl? Silpnos lyties atstovės yra ipareigos suprasiti vyrų isterijos protrūkius ir suvokti jų priežastis šeimoje.

Isivaizduokite — vyras netikėtai pradeda kurtinčiai rėkti, trypti kojomis, daužyti kumščiais stalą, mėtyti indus, pakilęs stagiai išlekia iš kambario ir vėl tuoj pat sugrįžta, tranko duris. Jo žvilgsnis dega, veidas raudonas, plaukai išsidraikę, pasiūšę. Žmonių jis nepuola. Tai tipiška vyro isterija.

Ji būdinga visiems stiprios lyties atstovams.

Vyrai verkia

Stiprūs ir aistringi vyrai yra jausmingos, romantiškos, sentimentaliai, jautrios, tačiau valingos, sugebantys vadovauti šeimai, uždirbti pinigų ir mylėti žmoną asmenybės.

Ankstyvoje vaikystėje jie šeimoje gavo „kietą pagrindą“. Girdėjo tėvo „kodeksą“, jog tikri vyrai niekada neverkia, slepia savo jausmus, yra santūrus, rūstūs, išlaikantys pusiausvyrą visose gyvenimiškose situacijose.

Tačiau kaip išlaikyti tą pusiausvyrą, kai iš vidaus drasko emocijos?

Tokio vyro elgesys gali pasikeisti bet kurią akimirka. Rimtus reikalus jis sprendžia ramiai, išlieti emocijas dėl smulkmenų gali visai netikėtai. Reikia žinoti, jog tokiu atveju kalta ne smulkmena. Žmogus turi iškrauti savo susikaupusią neigiamą energiją. Jis protingas, tad supranta: jei pasirinktų tam laiką, kai reikia spręsti rimtas problemas, — nukentės. Štai kodėl jis paleidžia vadeles smulkmenose, kai jo isterijos rezultatai gali būti minimalūs.

Kuo baigiasi tokių vyrų isterija? Dažniausiai — idiliškomis scenomis. Jei žmona reagavo santūriai, jo nekoneveikė — jie greitai nurimsta, pasijaučia kalti, silpni, pradeda atsiprašinėti ir meilintis.

Reikia sukrėtimo

Nervingas, jautrus, talentingas vyras savo isteriją gali panaudoti kaip priemonę pasiekti užsibrėžtą tikslą. Jis ilgai savyje kaupia įtampą, bet sykiu dairosi patogios progos ją išlieti. Radęs tinkamą momentą, leidžia sau prarasti kontrolę. Jam reikia, kad aplinkinius ištiktų sukrėtimas.

Pakalbinti psichologo tokie vyrai sako: „Atsiranda toks jausmas, tarytum triukšmingai griūva visos kliūtys, trukdžiusios siekti tikslo“.

Tokių vyrų istorinis pavyzdys — Napoleonas. Jis jau rytą žinodavo, kad tą dieną, net išsiliejęs ant karėivių, isteriškai tryps savo uniformos kepurę.

Stiprus ir protingas vyras lieka savimi patenkintas: tikslas pasiektas ir nėra priežasčių tęsti sceną. Po isterijos priepuolių jis elgiasi išdžiūti ir galvoja, kada tai reikės pakartoti. Tačiau ne greičiau kaip po pusmečio.

Ašaras suvaidina

Silpnų ir plepių vyrų isteriškumas labiau prilygsta artistiškumui. Silpnų vyrų emocijos liejasi nuolat. Jų aplinkiniai nevertina, nes demonstruojamos nuotaikos nėra tikros. Tokius žmones visi pažįsta iš jų įpročio nuolat rėkauti. Norėdami akcentuoti minčių svarbą, jie sakinio kirtį visuomet nukelia į paskutinį žodį. Todėl jų sakiniai dažnai skamba tarsi klausimieji.

Isteriją jie sukelia bet koku atveju, nes gyvenime bei darbe jie jaučiasi nevykėliais. Toks saviraiškos būdas jiems yra tarsi apsaugos skydas. Pagrindinis isterijos principas: „pradėk rėkti ant kitų, neatrodysi pats kaltas“.

Silpni vyrai nurimsta pamažu, retkarčiais sušukdami, dūšaudami, net šykščiai ašarą nubraukdami. Tokiu elgesiu siekia, kad namiškiai

ŠEŠIOLIKOS METŲ MIRTIES SUKAKTIS

Mūsų mylimą Mamytę

A†A

ANTOINETTE MONDEIKA,

pakelusią daug žemiško skausmo, Aukščiausias į savo Amžinuosius Namus pašaukė 1990 m. kovo 13 d.

Po gedulingų pamaldų Šv. Antano parapijos bažnyčioje, Cicero, IL, Amžinajam Poilsui buvo palydėta ir palaidota šalia savo vyro a.a. muziko Adolfo Mondeikos, Queen of Heaven mauzoliejuje, 1990 m. kovo 17 d.

Šešiolikos metų mirties sukaktyje prisiminsime Ją su giliu liudėsiu, meile ir dėkingumu. Mirimo dieną, kovo 13-ąją, ir laidojimo dieną, kovo 17-ąją, šv. Mišios už Jos sielą bus aukojamos 8 v.r. Šv. Antano bažnyčioje, o taip pat ir kitose bažnyčiose.

Visus gimines, pažįstamus ir artimuosius nuoširdžiai prašome tose dienose prisiminti ir pasimelsti už mūsų mylimos Mamytės sielą.

Nuliūdę dukros Marija ir Teresė

jaučusi kalti, dėl jo emocijų, atsiprašinėti.

Kaip elgtis moteriai?

Nereikia leisti į ginčus. Kol vyras neišsireks, nieko nuspręsti nebus įmanoma. Geriau išeiti iš kambario, išlaukti. Būtina atsiminti, jog tokios isterijos nereikia priimti „už gryną pinigą“.

Vyrų isterijos aplinkiniams nėra pavojingos. Tai nėra agresyvumo ar neapykantos išraiška, jei jis net grasintų. Tai tiesiog poreikis šitaip išreikšti jausmus. Vėliau ateina savęs gailėjimosi laikas.

Protinga žmona tai turi paaiškinti vaikams. O su isteriku reikia pakalbėti jam nurimus, paaiškinti, kokią žalą isterija daro jam pačiam, šeimai ir aplinkiniams.

Tačiau moterys daro klaidų. Jei jos jau neišeina iš kambario tai bent turėtų neapsimesti, kad isterija joms nerūpi. Deja, būtent tai moterys dažniausiai ir stengiasi pabrėžti. Isterija greičiau baigsis, jei ją keliantysis sulauks daugiau dėmesio, nors ir tylomis. Jis jausis išklaustas ir suprastas.

Kai kurios moterys vyrų isterijos metu pasirenka dar vieną „tildymo“ metodiką. Stengiasi šukaliojantį perrėkti. Kartais gavęs toki

atkirtį, vyras nutyla. Tačiau čia slypi kitas pavojus: bešaukdama moteris gali prikalbėti visokių kvailysčių, kurios pakenks santykiams. Nereikia pamiršti, jog gyvenimas tęsiasi ir po barnių.

Padedą sportas

Ar galima isterijos išvengti? Protingiausia būdas — pasistengti sukurti „nepiktybiškų“ progų jam išlieti emocijas. Pavyzdžiui, galima žaisti įvairius žaidimus, padainuoti, išeiti kur nors pasivaikščioti. Daugeliui vyrų išsikrauti padeda sportas. Todėl neverta menkinti šių jų pomėgių, aiškinti, kad tai tėra laiko gaišinimas. Jei vyksta vyrui įdomios rungtynės, žmona turėtų sutuoktiniui padėti atpalaiduoti emocijas nors ir prie televizoriaus. Tereikia kartu pasirogti už jo mėgstamą komandą.

Vyrai taip pat turėtų labai gerai išstudijuoti savo charakterį. Tai padės suvokti, kodėl jiems kyla toks negeras poreikis pulti į isteriją. Vyrai turėtų išsiaiškinti, kodėl jis atsiranda. Ar nėra kitų būdų išsikrauti? „Mūsų emocijos yra kuras, nuo kurio priklauso mūsų socialinė savijauta ir protiniai sugebėjimai“, — sakė vienas JAV mokslininkas.

Parentė

Vetusta Prišmantienė

ATRASTAS NAUJAS ORGANAS

Po ne mažiau nei šimtmečio laboratorinių eksperimentų su pelėmis turėtų būti neabejotina, kad mokslininkai šio gyvūno organizmą pažįsta geriau nei savo penkis pirštus. Visgi taip nėra. Vokietijos mokslininkai pareiškė šio graužiko organizme atradę visiškai naują organą.

Vadovėlinės žinios byloja, kad pelių čiobrialiaukę, dar vadinama užkrūčio liauka, yra pilkai rožinis audinio gabalėlis, padedantis gaminti su infekcijomis kovojančias imuninės sistemos T ląsteles. Šios liaukos dydis pelių organizmuose turėtų būti maždaug kaip žirnio, ji krūtinės ląstoje yra aukščiau širdies.

Dabar Hans-Reimer Rodewald su kolegomis iš Ulmo universiteto (Vokietija) tvirtina atradę antrąją mažesnę čiobrialiaukę, paslėptą laboratorinių pelių kakluose. „Pirmuosius porą mėnesių negalėjau tuo patikėti. 2006-ieji — ne tie metai, kai gali tikėtis pakeisti anatomiją“, —

sakė mokslininkas. Šis atradimas verčia abejoti kai kurių imunologijos tyrimų su pelėmis patikimumu. Mokslininkai, besidomintys, kaip veikia imuninė sistema, neretai išpjauja pagrindinę čiobrialiaukę ir tiria, kaip imunitetas veikia be jos bei kaip T ląstelės būna gaminamos žarnyne ir odoje.

Šis atradimas nėra absoliuti staigmena, nes mokslininkams buvo žinoma, kad kai kurių kitų žinduolių, taip pat ir žmonių, kakluose yra papildoma čiobrialiaukė. Netgi 1940 metus menančiuose tyrimuose minima, kad penkiuose iš šešių žmogaus vaisių yra po antrą čiobrialiaukę kakluose, sakė Clare Blackburn, Edinburgh universitete (D. Britanija) tirianti žinduolių čiobrialiaukes. 1960 metais datuojamoje ataskaitoje taip pat yra užuominų apie antros pelių užkrūčio liaukos egzistavimo galimybę.

Bet H. Rodewald tvirtina, kad jo

ir kolegų atliktas tyrimas yra pirmasis, įrodęs, kad veiksmi antroji užkrūčio liauka yra standartinis pelių organas. „Neabejotinai žmonės apie tai negalvojo“, — sutiko C. Blackburn. H. Rodewald su kolegomis ilgai nepastebėję organą aptiko tada, kai tyrė gyvūnus su krūtinės čiobrialiaukės pažeidimais. Jie gabalėlį audinio, kuris buvo įtartinausiai panašus į užkrūčio liaukos audinį, aptiko kakle, netoli trachėjos.

Mokslininkai įsitikino, kad beveik visų tam tikrų atmainų sveikų pelių organizmuose yra ši antroji kaklo čiobrialiaukė, esanti didelės adatos galvutės dydžio. „Tai lyg kišeninė liaukos versija“, — sakė mokslininkas. — Labai tikėtina, kad ji buvo pražiopsota dėl to, kad yra labai panaši į limfmazgį.“

Siekiant patvirtinti, kad organas tikrai yra čiobrialiaukė, mokslininkai įrodė, kad jis ir atrodo, ir veikia kaip čiobrialiaukė. Nustatyta,

kad jame yra ląstelių, kurių esama tik užkrūčio liaukose, o be to, persodinus šias liaukas į organizmus gyvūnų, kurių čiobrialiaukės buvo pašalintos, persodintasis organas galėjo gaminti T limfocitus, kurie dalyvavo imuninėse reakcijose. Mokslininkams dabar įdomu, iš kur atsirado ši antroji čiobrialiaukė. Viena galima idėja — kad tai yra pagrindinės užkrūčio liaukos, pelės embrione besivystančios kakle, o vėliau nukeliaujančios į krūtinės sritį, likutis. Mokslininkus šis organas iš dalies sudomino dėl to, kad jiems labai rūpi sužinoti, kaip vystosi imuninė sistema, taip pat jie tikisi atrasti kamienines ląsteles, iš kurių išauga čiobrialiaukė, bei, galbūt, panaudoti šias ląsteles, siekiant regeneruoti šį organą pacientams, kurių čiobrialiaukė buvo pažeista gydymo metu.

Kilo ir kitas klausimas — ar pelių organizmuose gali būti dar viena nepastebėta užkrūčio liauka? **BNS**

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

♦ **Balzeko lietuvių kultūros muziejus**, 6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629, kovo 11 d., šeštadienį, 7:30 val. v., kviečia paminėti Kovo 11-ąją ir susitikti su filmų režisierė iš Lietuvos Janina Lapinskaite. Vakaro metu bus demonstruojamas režisierės naujausias dokumentinis filmas „Našlių pakrantė“. Bus vaišės. Įėjimas nemokamas. Kovo 12 d., sekmadienį, The Gene Siskel Film Center, 164 N. State St., Chicago, įvyks Janinos Lapinskaitės kino filmo „Stiklo šalis“ pristatymas. Dalyvauja režisierė ir Roosevelt universiteto prof. Kęstutis Nakas. Tel. pasiteiravimui: 773-582-6500 (Rita Janz).

♦ **Kviečiame į tradicinę Kaziuko mugę**, kuri vyks kovo 12 d., sekmadienį, Pasaulio lietuvių centre. Mugė prasidės 9 val. r. šv. Mišiomis Palaimintojo J. Matulaičio misijos koplyčioje. 10:15 val. r. — Kaziuko mugės atidarymas.

♦ **„Lietuvių balso“ literatūrinio konkurso**, kurio mecenatas yra dr. Jonas Adomavičius, pirmoji premija paskirta autorei, pasirašiusiai slapyvardžiu Močiūtė, antroji premija — Vėjūnei iš Klaipėdos, trečioji — Giedriui Balandžiui iš Kauno. Laureatų tikrąsias pavardes sužinosite kovo 12 d., atvykę į Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo šėšioliktąją šventę, kuri bus švenčiama Jaunimo centre 4 val. p. p. Vakarienei vietas užsisakyti galite „Lietuvių balso“ įstaigoje, 2624 W. 71st Street arba tel. 773-776-3399.

♦ **Kovo 18 d., šeštadienį, 6 val. v.** teatro sambūris „Žaltvykslė“ teatro mėgėjus vėl kviečia atvykti į Jaunimo centrą pasižiūrėti Augustino Griciaus komedijos „Palanga“.

♦ **Kovo 19 d., sekmadienį 2 val. p.p.** Jaunimo centre įvyks šeimų teatro spektaklis. Iš Toronto atvyksta naujas teatro sambūris „Žalios lankos“, kuris atveža spektaklį „Bulvinė pasaka“. Pjesę parašė Daiva Čepkauskaitė, režisavo Dalia Botyrienė. Bilietus galima įsigyti „Seklyčioje“ ir parduotuvelyje „Lietuvėlė“. Rengia JAV LB Kultūros taryba.

♦ **Metinis JAV LB Lemonto apylinkės susirinkimas** įvyks kovo 19 d., 12:30 val. p.p., Pasaulio lietuvių centro didžiojoje salėje. Kviečiame visus dalyvauti.

♦ **Kovo 19 d., sekmadienį, 1 val. p.p.** Šv. Onos bažnyčioje Beverly Shores bus lietuviškos pamaldos. Šv. Mišias aukos kun. Antanas Gražulis, SJ. Po pamaldų įvyks Nepriklausomybės šventės minėjimas, kuriame kalbės LR generalinis konsulas Čikagoje Arvydas Daunoravičius. Meninę programą atliks kanklių ir skudučių ansamblis „Gabija“, vadovaujamas Genės Razumienės. Po programos — kavutė. Maloniai kviečiame dalyvauti šioje šventėje.

♦ **Ateitininkų namų valdyba** kviečia visus atitrūkti nuo kasdienybės ir atvykti į Gavėnios rekolikciją šeštadienį, kovo 25 d. Susikaupimą praves kun. Arvydas Žygas. Registracija — 9 val. r. Bus klausomasi išpažinčių. Susikaupimas baigsis 4 val. p.p. šv. Mišiomis. Prašome iš anksto užsiregistruoti pas Ireną Polikaitienę tel. 630-257-

2022 arba e-paštu: www.jpolikaitis@aol.com

♦ **Kovo 26 d. įvyks Nekalto Prasiidėjimo Švč. Mergelės Marijos seselių rėmėjų metinė šventė-vakarienė**. 2 val. p.p. tėvų jėzuitų koplyčioje šv. Mišias atnašaus kun. dr. Kęstutis Trimakas ir kun. Antanas Gražulis, SJ. Šv. Mišių metu giedos Margarita ir Vaclovas Momkai, vargonuos Jūratė Grabliauskienė. Iš Putnam atvyksta Šiaurės Amerikos provincijos vyriausioji seselė M. Bernadeta, kuri kalbės apie seselių veiklą. Meninę programą atliks ilgametė mūsų valdybos narė poetė Julija Gylienė ir seselė Pranciška. Po programos bus vakarienė ir pabendraavimas. Pakvietimus platina valdybos nariai (tel. 773-585-3570) ir „Seklyčia“ (tel. 773-476-2655).

♦ **Balandžio 1 d., šeštadienį, 3 val. p.p.** Balzeco lietuvių kultūros muziejus, 6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL, kviečia į renginį „Postmodernus teatras — pasaulio veidrodis“, skirtą išeivijos dramaturgo ir kritiko Kosto Ostrausko 80-mečio jubiliejui. Prof. Violeta Kelertienė pasakos apie dramaturgo gyvenimo kelią ir jo asmenybę, dr. Dalia Cidzikaitė apžvelgs dramaturgo kūrybą, teatro sambūris „Žaltvykslė“ vaidins vienaveiksmę dramą „Gyveno kartą senelis ir senelė...“, paroda supažindins su K. Ostrausko gyvenimu ir kūrybine veikla. Tikimės, jog renginyje dalyvaus Kostas Ostrauskas.

♦ **Sukaktuvinė Čikagos lietuvių operos šventė**. Balandžio 8 d., šeštadienį, 4 val. p.p. Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL parodos „Lietuvių operos 50-ies metų veikla“ atidarymas. Balandžio 30 d. 3 val. p.p. Morton gimnazijos Auditorijoje, 2401 S. Austin Blvd., Cicero, IL, Vytauto Klovo opera „Pilėnai“. Tuoj po operos spektaklio Jaunimo centro didžiojoje salėje, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL, įvyks šventinis pokylis. Tel. pasiteiravimui 773-925-6193 (Vaclovas Momkus) arba 773-767-5609 (Jurgis Vidžiūnas).

♦ **Balandžio 22 d. 6:30 val. v.** įvyks pasaulio lietuvių centro pokylis. Programoje dalyvaus satyros ir humoro grupė „ŠA“, gros brolių Švabų orkestras. Pageidautina vakarinė apranga. Įėjimas — 50 dol. asmeniui. Tel. pasiteiravimui: 630-257-8371 (Alė Lelienė), 630-769-1010 (Daiva Majauskienė) arba galite rašyti: daivam@comcast.net

♦ **Kovo 11 — 19 dienomis Navy Pier** vyks tradicinė gelių ir sodininkystės paroda. Tel. pasiteiravimui: 312-222-5086 arba apsilankykite tinklalapyje www.chicagoflower.com

♦ **Šv. Patriko dienos proga** Čikagoje ir apylinkėse organizuojama daug renginių. Vienas didžiausių — tradicinis paradas, kuris prasidės šeštadienį nuo vidurdienio. Eitinių pradžia — Balbo ir Columbus Dr. gatvių sankryža. Paradas miesto centru tęsis į šiaurę. Pietinėje miesto pusėje eitynės nuo 103-os gatvės ir Western Ave. sankryžos prasidės taip pat šeštadienį 12 val. (vidurdienį). Irish American Heritage Center,



Kovo 25 d., šeštadienį, 7 val. v. **Balzeco lietuvių kultūros muziejus**, 6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL, kviečia į **RAMUNĖS RAZEVIČIENĖS** grafikos ir mišrios technikos darbų parodą

Atidaryme dalyvaus darbų autorė. Bus vaišės.

Paroda veiks iki balandžio 15 d.

Muziejus atidarytas kasdien nuo 10 val. r. iki 4 val. p.p. Tel. pasiteiravimui: 773-582-6500.

Kovo 18 d. lietuviškoje Montessori mokyklėlėje „Žiburėlis“ nuo 9 val. r. iki 11 val. r. vyks atvirų durų diena ir vaikų registracija 2006-2007 mokslo metams. Mokyklėlę gali lankyti 3-6 metų vaikai. Tel. pasiteiravimui: 630-257-8891.



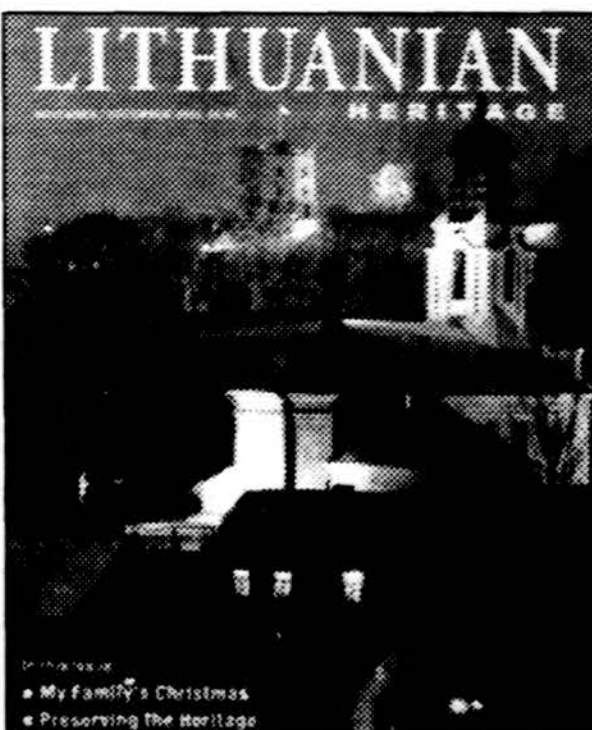
Nuotraukoje: Vasario 16-oji „Žiburėlio“ mokyklėlėje. Iš kairės: Vytautas Staniškis, Emma Klein ir Inga Žliobaitė rodo lietuvišką trispalvę savo draugams.

Spaudos apžvalga

„LITHUANIAN HERITAGE“

Mus pasiekė paskutinis 2005 m. žurnalo „Lithuanian Heritage“ numeris. Jame Jūs galite pasiskaityti Rūtos Tarasevičiūtės straipsnį apie tai, kaip lietuvių šeimos švenčia Kalėdas. Birutė Kulnytė rašo apie Lietuvos muziejus, Milda Šeputyte pristato žinomą Lietuvoje fotografijos meistrą Antaną Sutką, Val Ramonis rašo apie Europos centrą, įsikūrusį netoli Vilniaus ir jame veikiančią skulptūrų parką. Edvardas Baranauskas pristato skaitytojams kun. Vytautą Palubinską. Skaitytojams besidomintiems lietuvių kalba bus įdomus John Millar straipsnis apie skolinius lietuvių kalboje. Rasite žurnale kampelį kulinarams, kolekcionieriams ir kitokių naujienų.

Žurnalas iliustruotas nuo-



traukomis. Žurnalo vyr. redaktorius Val Ramonis. Prenumeratos kaina metams — 29.95 dol. metams.

4626 N. Knox Ave., šeštadienį, kovo 11 d., nuo 1 val. p.p. iki vidurnakčio vyks 19-asis Šv. Patriko dienos festivalis. Įėjimas — 12-15 dol. Vaikams iki 12 m. — nemokamai. Tel. pasiteiravimui: 773-282-7035.

♦ **Balandžio 9 d. — Verbų sekmadienį** — 1:30 val. p.p. Palaimintojo J. Matulaičio misijos bažnyčioje skambės prancūzų kompozitoriaus Theo-

dore Dubois sakralinė kantata „Septyni paskutiniai Kristaus žodžiai“. Programoje dalyvaus: solistai Genovaitė Bigenytė, Nida Grigalavičiūtė, Linas Sprindys, Algimantas Barniškis, vargonininkė Solveiga Palionienė ir smuikininkė Dainora Petkevičiūtė bei fleitistė Deborah Verdone. Ruošia LB Lemonto apylinkės valdyba. Bilietus prašome užsisakyti tel. 708-974-0591.